
ברסלב
דפוס מוהרא"ש
לְמוּד יוֹמִי
משניות
זהר
בעידודו של
מו"ר הרה"צ שליט"א
יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב – עיר השמחה
פרשת
בהר בחקתי תשפ"ה
ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'
או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ״ק אדמו״ר עט״ר
מוהרא״ש
ר׳ אליעזר שלמה בן
ר׳ מנחם זאב זי״ע

לזכות מורנו ורבנו הרה״צ
ר׳ יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט״א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ״ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :
הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

מַסֶּכֶת בְּכוֹרוֹת פֶּרֶק ד

א. עַד כַּמָּה יִשְׂרָאֵל חַיָּבִים לְהִטַּפֵּל בַּבְּכוֹר? בִּבְהֵמָה דַּקָּה - עַד שְׁלֹשִׁים יוֹם. וּבַגַּסָּה - חֲמִשִּׁים יוֹם. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: בְּדַקָּה - שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים. אָמַר לוֹ הַכֹּהֵן בְּתוֹךְ זְמַן זֶה: 'תְּנֵהוּ לִי' - הֲרֵי זֶה לֹא יִתְּנוֹ לוֹ. אִם הָיָה בַּעַל מוּם, אָמַר לוֹ: 'תֵּן לִי שֶׁאֹכְלֶנּוּ' - מֻתָּר. וּבִשְׁעַת הַמִּקְדָּשׁ, אִם הָיָה תָּמִים, אָמַר לוֹ: 'תֵּן לִי שֶׁאַקְרִיבֶנּוּ' - מֻתָּר. הַבְּכוֹר נֶאֱכָל שָׁנָה בִּשָּׁנָה, בֵּין תָּמִים בֵּין בַּעַל מוּם, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים טו, כ): "לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ שָׁנָה בְשָׁנָה": ב. נוֹלַד לוֹ מוּם בְּתוֹךְ שְׁנָתוֹ - מֻתָּר לְקַיְּמוֹ כָּל שְׁנֵים-עָשָׂר חֹדֶשׁ. לְאַחַר שְׁנָתוֹ - אֵינוֹ רַשַּׁאי לְקַיְּמוֹ, אֶלָּא עַד שְׁלֹשִׁים יוֹם: ג. הַשּׁוֹחֵט הַבְּכוֹר וּמַרְאָה אֶת מוּמוֹ - רַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: הוֹאִיל וְהוּא נִשְׁחַט שֶׁלֹּא עַל-פִּי מְמְחֶה - אָסוּר: ד. מִי שֶׁאֵינוֹ מֻמְחֶה, וְרָאָה אֶת הַבְּכוֹר, וְנִשְׁחַט עַל-פִּיו - הֲרֵי זֶה יִקָּבֵר, וְיִשַּׁלֵּם מִבֵּיתוֹ. דָּן אֶת הַדִּין, זְכָה אֶת הַחַיָּב, וְחִיֵּב אֶת הַזַּכַּאי, טִמֵּא אֶת הַטָּהוֹר, וְטִהֵר אֶת הַטָּמֵא - מַה שֶּׁעָשָׂה עָשׂוּי, וְיִשַּׁלֵּם מִבֵּיתוֹ. וְאִם הָיָה מֻמְחֶה לְבֵית-דִּין - פָּטוּר מִלְּשַׁלֵּם. מַעֲשֶׂה בְּפָרָה שֶׁנִּטְלָה הָאֵם שֶׁלָּהּ, וְהֶאֱכִילָהּ רַבִּי טַרְפוֹן לַכְּלָבִים, וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֲכָמִים וְהִתִּירוּהָ. אָמַר תּוֹדוֹס הָרוֹפֵא: אֵין פָּרָה וַחֲזִירָה יוֹצְאָה מֵאֶלֶכְסַנְדְּרִיָּא עַד שֶׁהֵם חוֹתְכִין אֶת הָאֵם שֶׁלָּהּ, בְּשֶׁבִיל שֶׁלֹּא תֵּלֵד. אָמַר רַבִּי טַרְפוֹן: 'הֲלָכָה חֲמוּרָה טַרְפוֹן'. אָמַר לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא: 'רַבִּי טַרְפוֹן, פָּטוּר אַתָּה! שֶׁאַתָּה מֻמְחֶה לְבֵית-דִּין, וְכָל הַמֻּמְחֶה לְבֵית-דִּין - פָּטוּר מִלְּשַׁלֵּם': ה. הַנּוֹטֵל שְׂכָרוֹ לִהְיוֹת רוֹאֶה בְּכוֹרוֹת - אֵין שׁוֹחֲטִין עַל-פִּיו, אֶלָּא אִם-כֵּן הָיָה מֻמְחֶה כְּאֵילָא בְּיַבְנֶה, שֶׁהִתִּירוּ לוֹ חֲכָמִים לִהְיוֹת נוֹטֵל אַרְבָּעָה אִסָּרוֹת בִּבְהֵמָה דַּקָּה, וְשִׁשָּׁה בַּגַּסָּה, בֵּין תְּמִים בֵּין בַּעַל מוּם: ו. הַנּוֹטֵל שְׂכָרוֹ לָדוּן - דִּינָיו בְּטֵלִים. לְהָעִיד - עֵדוּתָיו בְּטֵלִין. לְהַזּוֹת וּלְקַדֵּשׁ - מֵימָיו מֵי מְעָרָה וְאֶפְרוֹ אֵפֶר מִקְלֶה. אִם הָיָה כֹּהֵן וְטִמְּאָהוּ מִתְּרוּמָתוֹ - מַאֲכִילוֹ וּמַשְׁקוֹ וְסָכוֹ. וְאִם הָיָה זָקֵן - מַרְכִּיבוֹ עַל הַחֲמוֹר. וְנוֹתֵן לוֹ שְׂכָרוֹ כַּפּוֹעֵל: ז. הֶחָשׁוּד עַל הַבְּכוֹרוֹת - אֵין לוֹקְחִין מִמֶּנּוּ בְּשַׂר צְבָאִים וְלֹא עוֹרוֹת שֶׁאֵינָן עֲבוּדִין. רַבִּי אֶלִיעֶזֶר אוֹמֵר: לוֹקְחִים מִמֶּנּוּ עוֹרוֹת שֶׁל נְקֵבָה, וְאֵין לוֹקְחִין מִמֶּנּוּ צֶמֶר מִלֶּבֶן וְצוֹאִי, אֲבָל לוֹקְחִין מִמֶּנּוּ טָווּי וּבְגָדִים: ח. הֶחָשׁוּד עַל הַשְּׁבִיעִית - אֵין לוֹקְחִין מִמֶּנּוּ פִּשְׁתָּן וַאֲפִלּוּ סָרֵק, אֲבָל לוֹקְחִין מִמֶּנּוּ טָווּי וְאָרִיג: ט. הֶחָשׁוּד לִהְיוֹת מוֹכֵר תְּרוּמָה לְשֵׁם חֻלִּין - אֵין לוֹקְחִין מִמֶּנּוּ אֲפִלּוּ מַיִם אוֹ מֶלַח, דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: כָּל שֶׁיֵּשׁ בּוֹ זִקַּת תְּרוּמוֹת וּמַעֲשְׂרוֹת - אֵין לוֹקְחִין מִמֶּנּוּ: י. הֶחָשׁוּד עַל הַשְּׁבִיעִית - אֵינוֹ חָשׁוּד עַל הַמַּעֲשְׂרוֹת. הֶחָשׁוּד עַל הַמַּעֲשְׂרוֹת - אֵינוֹ חָשׁוּד עַל הַשְּׁבִיעִית. הֶחָשׁוּד עַל זֶה וְעַל זֶה - חָשׁוּד עַל הַטְּהָרוֹת. וְיֵשׁ שֶׁהוּא

חָשׁוּד עַל הַטְּהָרוֹת, וְאֵינוֹ חָשׁוּד לֹא עַל זֶה וְלֹא עַל זֶה. זֶה הַכְּלָל: כָּל הֶחָשׁוּד עַל הַדָּבָר - לֹא דָנוּ וְלֹא מְעִידוּ:

מַסֶּכֶת בְּכוֹרוֹת פֶּרֶק ה

א. כָּל פְּסוּלֵי הַמֻּקְדָּשִׁין - נִמְכָּרִין בָּאִטְלִיז, וְנִשְׁחָטִין בָּאִטְלִיז, וְנִשְׁקָלִין בְּלִטְרָא, חוּץ מִן הַבְּכוֹר וּמִן הַמַּעֲשֵׂר, שֶׁהֲנָיָתָן לַבְּעָלִים. פְּסוּלֵי הַמֻּקְדָּשִׁין - הֲנָיָתָן לַהֶקְדֵּשׁ. וְשׁוֹקְלִין מָנֶה כְּנֶגֶד מָנֶה בַּבְּכוֹר: ב. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: לֹא יִמָּנֶה יִשְׂרָאֵל עִם הַכֹּהֵן עַל הַבְּכוֹר. בֵּית־הִלֵּל מַתִּירִין, וַאֲפִלּוּ נָכְרִי. בְּכוֹר שֶׁאֲחָזוֹ דָּם, אֲפִלּוּ הוּא מֵת - אֵין מַקִּיזִין לוֹ דָּם, דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: יַקִּיז, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה בּוֹ מוּם. וְאִם עָשָׂה בּוֹ מוּם - הֲרֵי זֶה לֹא יִשָּׁחֵט עָלָיו. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: יַקִּיז, אַף־עַל־פִּי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בּוֹ מוּם: ג. הַצּוֹרֵם בְּאָזֶן הַבְּכוֹר - הֲרֵי זֶה לֹא יִשָּׁחֵט עוֹלָמִית, דִּבְרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: כְּשֶׁיִּוָּלֵד לוֹ מוּם אַחֵר - יִשָּׁחֵט עָלָיו. מַעֲשֶׂה בְּזָקֵן שֶׁל רְחֵלִים זָקֵן וּשְׁעָרוֹ מְדַלְדֵּל, רָאָהוּ קַסְדּוֹר אֶחָד, אָמַר: 'מַה טִיבוֹ שֶׁל זֶה'? אָמְרוּ לוֹ: 'בְּכוֹר הוּא, וְאֵינוֹ נִשְׁחָט אֶלָּא אִם־כֵּן הָיָה בּוֹ מוּם'. נָטַל פִּגְיוֹן וְצָרַם בְּאָזְנוֹ, וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֲכָמִים וְהִתִּירוּהוּ. רָאָה שֶׁהִתִּירוּ, וְהָלַךְ וְצָרַם בְּאָזְנֵי בְּכוֹרוֹת אֲחֵרִים, וְאָסְרוּ. פַּעַם אַחַת הָיוּ תִּינוֹקוֹת מְשַׂחֲקִין בַּשָּׂדֶה, וְקָשְׁרוּ זַנְבוֹת טְלָאִים זֶה לָזֶה, וְנִפְסְקָה זְנָבוֹ שֶׁל אֶחָד מֵהֶם, וַהֲרֵי הוּא בְּכוֹר! וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֲכָמִים וְהִתִּירוּהוּ. רָאוּ שֶׁהִתִּירוּ, וְהָלְכוּ וְקָשְׁרוּ זַנְבוֹת בְּכוֹרוֹת אֲחֵרִים, וְאָסְרוּ. זֶה הַכְּלָל: כָּל שֶׁהוּא לְדַעְתּוֹ - אָסוּר. וְשֶׁלֹּא לְדַעְתּוֹ - מֻתָּר: ד. הָיָה בְּכוֹר רוֹדְפוֹ, וּבְעָטוֹ וְעָשָׂה בּוֹ מוּם - הֲרֵי זֶה יִשָּׁחֵט עָלָיו. כָּל הַמּוּמִין הָרְאוּיִין לָבוֹא בִּידֵי אָדָם - רוֹעִים יִשְׂרְאֵל נֶאֱמָנִים, וְרוֹעִים כֹּהֲנִים אֵינָן נֶאֱמָנִים. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: נֶאֱמָן הוּא עַל שֶׁל חֲבֵרוֹ, וְאֵינוֹ נֶאֱמָן עַל שֶׁל עַצְמוֹ. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: הֶחָשׁוּד עַל דָּבָר - לֹא דָנוּ וְלֹא מְעִידוּ: ה. נֶאֱמָן הַכֹּהֵן לוֹמַר: 'הֶרְאֵיתִי בְּכוֹר זֶה, וּבַעַל מוּם הוּא'. הַכֹּל נֶאֱמָנִים עַל מוּמֵי הַמַּעֲשֵׂר. בְּכוֹר שֶׁנִּסְמֵית עֵינוֹ, שֶׁנִּקְטְעָה יָדוֹ, שֶׁנִּשְׁבְּרָה רַגְלוֹ - הֲרֵי זֶה יִשָּׁחֵט עַל־פִּי שְׁלֹשָׁה בְּנֵי הַכְּנֶסֶת, רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אֲפִלּוּ יֵשׁ שָׁם עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה - לֹא יִשָּׁחֵט אֶלָּא עַל־פִּי מֻמְחֶה: ו. הַשּׁוֹחֵט אֶת הַבְּכוֹר וּמְכָרוֹ, וְנוֹדַע שֶׁלֹּא הֶרְאָהוּ, מַה שֶּׁאָכְלוּ - אָכְלוּ, וְהוּא יַחֲזִיר לָהֶם אֶת הַדָּמִים. וּמַה שֶּׁלֹּא אָכְלוּ - הַבָּשָׂר יִקָּבֵר, וְהוּא יַחֲזִיר לָהֶם אֶת הַדָּמִים. וְכֵן הַשּׁוֹחֵט אֶת הַפָּרָה, וּמְכָרָהּ וְנוֹדַע שֶׁהִיא טְרֵפָה: מַה שֶּׁאָכְלוּ - אָכְלוּ, וְיַחֲזִיר לָהֶם אֶת הַדָּמִים. וּמַה שֶּׁלֹּא אָכְלוּ - הֵן יַחֲזִירוּ לוֹ אֶת הַבָּשָׂר, וְהוּא יַחֲזִיר לָהֶם אֶת הַדָּמִים. מְכָרוּהוּ לַנָּכְרִים אוֹ הִטִּילוּהוּ לַכְּלָבִים - יְשַׁלְּמוּ לוֹ דְּמֵי הַטְּרֵפָה:

מַסֶּכֶת בְּכוֹרוֹת פֶּרֶק ו

א. עַל אֵלּוּ מוּמִין שׁוֹחֲטִין אֶת הַבְּכוֹר: נִפְגְּמָה אָזְנוֹ מִן הַסְּחוֹס, אֲבָל לֹא מִן הָעוֹר, נִסְדְּקָה אַף־עַל־פִּי שֶׁלֹּא חָסְרָה, נִקְּבָה מִלֹּא כַּרְשִׁינָה, אוֹ שֶׁיִּבְּשָׁה. אֵיזוֹ הִיא יִבֵּשָׁה? כָּל שֶׁתִּנָּקֵב, וְאֵינָהּ מוֹצִיאָה טִפַּת דָּם. רַבִּי יוֹסֵי בֶּן מְשֻׁלָּם אוֹמֵר: יִבֵּשָׁה - שֶׁתְּהֵא נִפְרֶכֶת: ב. רִיס שֶׁל עַיִן שֶׁנִּקַּב, שֶׁנִּפְגַּם, שֶׁנִּסְדַּק; הֲרֵי בְעֵינָיו דַּק, תְּבַלּוּל, חֶלְזוֹן נָחָשׁ, וְעֵנָב. וְאֵיזֶהוּ תְּבַלּוּל? לָבָן הַפּוֹסֵק בַּסִּירָא, וְנִכְנָס בַּשְּׁחוֹר. בַּשְּׁחוֹר וְנִכְנָס בַּלָּבָן - אֵינוֹ מוּם, שֶׁאֵין מוּמִים בַּלָּבָן: ג. חֲוַרְוָד וְהַמַּיִם הַקְּבוּעִים. אֵיזֶהוּ חֲוַרְוָד הַקָּבוּעַ? כָּל שֶׁשָּׁהָה שְׁמוֹנִים יוֹם. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן אַנְטִיגְנוֹס אוֹמֵר: בּוֹדְקִין אוֹתוֹ שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים בְּתוֹךְ שְׁמוֹנִים יוֹם. וְאֵלּוּ הֵם מַיִם הַקְּבוּעִים? אָכַל לַח וְיָבֵשׁ שֶׁל גִּשְׁמִים, לַח וְיָבֵשׁ שֶׁל שְׁלָחִים. אָכַל הַיָּבֵשׁ, וְאַחַר־כָּךְ אָכַל הַלַּח - אֵינוֹ מוּם, עַד שֶׁיֹּאכַל הַיָּבֵשׁ אַחַר הַלַּח: ד. חָטְמוֹ שֶׁנִּקַּב, שֶׁנִּפְגַּם, שֶׁנִּסְדַּק; שְׂפָתוֹ שֶׁנִּקְּבָה, שֶׁנִּפְגְּמָה, שֶׁנִּסְדְּקָה; חִטָּיו הַחִיצוֹנוֹת שֶׁנִּפְגְּמוּ אוֹ שֶׁנִּגְמְמוּ, וְהַפְּנִימִיּוֹת שֶׁנֶּעֱקְרוּ. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן אַנְטִיגְנוֹס אוֹמֵר: אֵין בּוֹדְקִין מִן הַמַּתְאִימוֹת וְלִפְנִים, אַף לֹא אֶת הַמַּתְאִימוֹת: ה. נִפְגַּם הַזּוֹבָן, אוֹ עֶרְיָה שֶׁל נְקֵבָה בַּמֻּקְדָּשִׁים; נִפְגַּם הַזָּנָב מִן הָעֶצֶם, אֲבָל לֹא מִן הַפֶּרֶק, אוֹ שֶׁהָיָה רֹאשׁ הַזָּנָב מַפְצִיל עֶצֶם, אוֹ שֶׁיֵּשׁ בָּשָׂר בֵּין חֻלְיָא לְחֻלְיָא מְלֹא אֶצְבַּע: ו. אֵין לוֹ בֵּיצִים, אוֹ אֵין לוֹ אֶלָּא בֵּיצָה אַחַת. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: אִם יֵשׁ לוֹ שְׁנֵי כִּיסִין - יֵשׁ לוֹ שְׁתֵּי בֵּיצִים. אֵין לוֹ אֶלָּא כִּיס אֶחָד - אֵין לוֹ אֶלָּא בֵּיצָה אַחַת. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: מוֹשִׁיבוֹ עַל עַכּוּזוֹ וּמְמַעֵךְ: אִם יֵשׁ שָׁם בֵּיצָה - סוֹפָהּ לָצֵאת. מַעֲשֶׂה שֶׁמִּעֵךְ וְלֹא יָצָאת, וְנִשְׁחַט, וְנִמְצֵאת דְּבוּקָה בַּכְּסָלִים, וְהִתִּיר רַבִּי עֲקִיבָא, וְאָסַר רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי: ז. בַּעַל חָמֵשׁ רַגְלַיִם, אוֹ שֶׁאֵין לוֹ אֶלָּא שָׁלֹשׁ, וְשֶׁרַגְלָיו קְלוּטוֹת כְּשֶׁל חֲמוֹר, וְהַשָּׁחוֹל, וְהַכָּסוּל. אֵיזֶהוּ שָׁחוֹל? שֶׁנִּשְׁמְטָה יֶרֶךְ. וְכָסוּל? שֶׁאַחַת מִיַּרְכוֹתָיו גְּבוֹהָה: ח. נִשְׁבַּר עֶצֶם יָדוֹ, וְעֶצֶם רַגְלוֹ, אַף־עַל־פִּי שֶׁאֵינוֹ נִכָּר. מוּמִין אֵלּוּ מָנָה אִילָא בְּיַבְנֶה, וְהוֹדוּ לוֹ חֲכָמִים. וְעוֹד שְׁלֹשָׁה הוֹסִיף - אָמְרוּ לוֹ: לֹא שָׁמַעְנוּ אֶת אֵלּוּ. אֶת שֶׁגַּלְגַּל עֵינוֹ עָגוֹל כְּשֶׁל אָדָם, וּפִיו דּוֹמֶה לְשֶׁל חֲזִיר, וְשֶׁנִּטַּל רֹב הַמְדַבֵּר שֶׁל לְשׁוֹנוֹ. וּבֵית־דִּין שֶׁל אַחֲרֵיהֶן אָמְרוּ: הֲרֵי אֵלּוּ מוּמִין: ט. מַעֲשֶׂה שֶׁהַלְּחִי הַתַּחְתּוֹן עוֹדֵף עַל הָעֶלְיוֹן, וְשָׁלַח רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל לַחֲכָמִים, וְאָמְרוּ: הֲרֵי זֶה מוּם. אֹזֶן הַגְּדִי שֶׁהָיְתָה כְּפוּלָה, אָמְרוּ חֲכָמִים: בִּזְמַן שֶׁהִיא עֶצֶם אֶחָד - מוּם. וְאִם אֵינָהּ עֶצֶם אֶחָד - אֵינָהּ מוּם. רַבִּי חֲנַנְיָא בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: זְנַב הַגְּדִי שֶׁהִיא דּוֹמָה לְשֶׁל חֲזִיר, וְשֶׁאֵין בָּהּ שָׁלֹשׁ חֲלִיּוֹת - הֲרֵי זֶה מוּם: י. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן אַנְטִיגְנוֹס אוֹמֵר: אֶת שֶׁיַּבֶּלֶת בְּעֵינוֹ, וְשֶׁנִּפְגַּם עֶצֶם יָדוֹ, וְעֶצֶם רַגְלוֹ, וְשֶׁנִּפְסַק עַצְמוֹ שֶׁבְּפִיו. עֵינוֹ אַחַת גְּדוֹלָה וְאַחַת קְטַנָּה, אָזְנוֹ אַחַת גְּדוֹלָה

וְאַחַת קְטַנָּה, בִּמְרֹאָה אֲבָל לֹא בְּמִדָּה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אַחַת מִבֵּיצָיו גְּדוֹלָה כִּשְׁתַּיִם בַּחֲבֶרְתָּהּ, וְלֹא הוֹדוּ לוֹ חֲכָמִים: יא. זַנָב הָעֶגֶל שֶׁאֵינָהּ מַגַּעַת לַעֲרָקוֹב - אָמְרוּ חֲכָמִים: כָּל מַרְבִּית הָעֲגָלִים כֵּן, כָּל זְמַן שֶׁהֵן מַגְדִּילִין הֵם נִמְתָּחוֹת. לְאֵיזֶה עֲרָקוֹב אָמְרוּ? רַבִּי חֲנִינָא בֶּן אַנְטִיגְנוֹס אוֹמֵר: לָעֲרָקוֹב שֶׁבְּאֶמְצַע הַיֶּרֶךְ. עַל אֵלּוּ מוּמִין שׁוֹחֲטִין אֶת הַבְּכוֹר, וּפְסוּלֵי הַמֻּקְדָּשִׁין נִפְדִּין עֲלֵיהֶן: יב. אֵלּוּ שֶׁאֵין שׁוֹחֲטִין עֲלֵיהֶן, לֹא בַּמִּקְדָּשׁ וְלֹא בַּמְּדִינָה: חֲוַרְוָד וְהַמַּיִם שֶׁאֵינָם קְבוּעִין, וְחִטָּיו הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁנִּפְגְּמוּ, אֲבָל לֹא שֶׁנֶּעֱקְרוּ, וּבַעַל גָּרָב, וּבַעַל יַבֶּלֶת, וּבַעַל חֲזָזִית, וְזָקֵן, וְחוֹלֶה, וּמְזֹהָם, וְשֶׁנֶּעֶבְדָה בּוֹ עֲבֵרָה, וְשֶׁהֵמִית אֶת הָאָדָם עַל־פִּי עֵד אֶחָד אוֹ עַל־פִּי הַבְּעָלִים; וְטֻמְטוּם; וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס; לֹא בַּמִּקְדָּשׁ וְלֹא בַּמְּדִינָה. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: אֵין מוּם גָּדוֹל מִזֶּה. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵינוֹ בְּכוֹר, אֶלָּא נִגְזָז וְנֶעֱבָד:

מַסֶּכֶת בְּכוֹרוֹת פֶּרֶק ז

א. מוּמִין אֵלּוּ, בֵּין קְבוּעִין בֵּין עוֹבְרִין - פּוֹסְלִין בָּאָדָם. יוֹתֵר עֲלֵיהֶן בָּאָדָם: הַכִּילוֹן, וְהַלַּפְתָּן, הַמַּקָּבָן, וְשֶׁרָאשׁוֹ שָׁקוּעַ, וּשְׁקִיפָס. וּבַעֲלֵי הַחֲטוֹטֶרֶת - רַבִּי יְהוּדָה מַכְשִׁיר, וַחֲכָמִים פּוֹסְלִין: ב. הַקֵּרֵחַ - פָּסוּל. אֵיזֶהוּ קֵרֵחַ: כֹּל שֶׁאֵין לוֹ שִׂטָּה שֶׁל שֵׂעָר מַקֶּפֶת מֵאֹזֶן לְאֹזֶן. וְאִם יֵשׁ לוֹ - הֲרֵי זֶה כָּשֵׁר. אֵין לוֹ גְּבִינִים, אֵין לוֹ אֶלָּא גְּבִין אֶחָד - הוּא "גַּבֵּן" הָאָמוּר בַּתּוֹרָה (וַיִּקְרָא כא, כ). רַבִּי דּוֹסָא אוֹמֵר: כָּל שֶׁגְּבִינָיו שׁוֹכְבִין. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן אַנְטִיגְנוֹס אוֹמֵר: כָּל שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁנֵי גַּבִּים וּשְׁתֵּי שִׁדְרָאוֹת: ג. הֶחָרוּם - פָּסוּל. אֵיזֶהוּ חָרוּם? הַכּוֹחֵל שְׁתֵּי עֵינָיו כְּאֶחָת. שְׁתֵּי עֵינָיו לְמַעְלָה, וּשְׁתֵּי עֵינָיו לְמַטָּה, עֵינוֹ אַחַת לְמַעְלָה, וְעֵינוֹ אַחַת לְמַטָּה, רוֹאֶה אֶת הַחֶדֶר וְאֶת הָעֲלִיָּה כְּאֶחָת, סָכֵי שֵׁמֶשׁ, זוּגְדוֹס, וְהַצִּירָן. וְשֶׁנָּשְׁרוּ רִיסֵי עֵינָיו - פָּסוּל, מִפְּנֵי מַרְאִית הָעַיִן: ד. עֵינָיו גְּדוֹלוֹת כְּשֶׁל עֶגֶל, אוֹ קְטַנּוֹת כְּשֶׁל אַוָּז, גּוּפוֹ גָּדוֹל מֵאֵבָרָיו אוֹ קָטָן מֵאֵבָרָיו, חָטְמוֹ גָּדוֹל מֵאֵבָרָיו אוֹ קָטָן מֵאֵבָרָיו, הַצַּמֵּם, וְהַצַּמֵּעַ. אֵיזֶהוּ הַצַּמֵּעַ? שֶׁאָזְנָיו קְטַנּוֹת. וְהַצַּמֵּם? שֶׁאָזְנָיו דּוֹמוֹת לִסְפוֹג: ה. שִׁפָּתוֹ הָעֶלְיוֹנָה עוֹדֶפֶת עַל הַתַּחְתּוֹנָה, וְהַתַּחְתּוֹנָה עוֹדֶפֶת עַל הָעֶלְיוֹנָה - הֲרֵי זֶה מוּם. וְשֶׁנִּטְלוּ שְׁנָיו - פָּסוּל, מִפְּנֵי מַרְאִית הָעַיִן. דַּדָּיו שׁוֹכְבִים כְּשֶׁל אִשָּׁה, כְּרֵסוֹ צָבָה, טַבּוּרוֹ יוֹצֵא, נִכְפֶּה אֲפִלּוּ אַחַת לְיָמִים, רוֹחַ קְצָרִית בָּאָה עָלָיו, הַמְאֻשְׁכָּן, וּבַעַל גֶּבֶר. אֵין לוֹ בֵּיצִים, אוֹ אֵין לוֹ אֶלָּא בֵּיצָה אַחַת - זֶהוּ "מְרוֹחַ אָשֶׁךְ" הָאָמוּר בַּתּוֹרָה (שָׁם). רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: כָּל שֶׁנִּמְרְחוּ אֲשָׁכָיו. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: כָּל שֶׁרוֹחַ בַּאֲשָׁכָיו. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן אַנְטִיגְנוֹס אוֹמֵר: כָּל שֶׁמַּרְאָיו חֲשׁוּכִים: ו. הַמַּקִּישׁ בְּקַרְסֻלָּיו, וּבְאַרְכּוּבוֹתָיו, וּבַעַל־פִּיקָה, וְהָעִקֵּל. אֵיזֶהוּ עִקֵּל? כָּל שֶׁמַּקִּיף פַּרְסוֹתָיו, וְאֵין אַרְכּוּבוֹתָיו נוֹשְׁקוֹת זוֹ לָזוֹ. פִּיקָה יוֹצְאָה מִגּוּדָלוֹ, עֲקֵבוֹ יוֹצֵא

לַאֲחוֹרָיו, פַּרְסָתוֹ רְחָבָה כְּשֶׁל אַוָּז. אֶצְבְּעוֹתָיו מְרֻכָּבוֹת זוֹ עַל זוֹ, אוֹ קְלוּטוֹת לְמַעְלָה עַד הַפֶּרֶק - כָּשֵׁר. לְמַטָּה מִן הַפֶּרֶק וַחֲתָכָה - כָּשֵׁר. הָיְתָה בּוֹ יְתֶרֶת וַחֲתָכָהּ: אִם יֵשׁ בָּהּ עֶצֶם - פָּסוּל. וְאִם לָאו - כָּשֵׁר. יָתֵר בְּיָדָיו וּבְרַגְלָיו "שֵׁשׁ וָשֵׁשׁ עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע" (שְׁמוּאֵל־ב כא, כ), רַבִּי יְהוּדָה מַכְשִׁיר, וַחֲכָמִים פּוֹסְלִים. הַשּׁוֹלֵט בִּשְׁתֵּי יָדָיו - רַבִּי פּוֹסֵל, וַחֲכָמִים מַכְשִׁירִים. הַכּוּשִׁי, וְהַגִּיחוֹר, וְהַלַּבְקָן, וְהַקִּפֵּחַ, וְהַנָּנָס, וְהַחֵרֵשׁ, וְהַשּׁוֹטֶה, וְהַשִּׁכּוֹר, וּבַעֲלֵי נְגָעִים טְהוֹרִין - פְּסוּלִין בָּאָדָם, וּכְשֵׁרִין בַּבְּהֵמָה. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: שׁוֹטֶה בַּבְּהֵמָה - אֵינָהּ מִן הַמֻּבְחָר. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אַף בַּעֲלֵי דִלְדּוּלִין - פְּסוּלִין בָּאָדָם, וּכְשֵׁרִין בַּבְּהֵמָה: ז. אֵלּוּ כְּשֵׁרִין בָּאָדָם, וּפְסוּלִין בַּבְּהֵמָה? אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ, וּטְרֵפָה, וְיוֹצֵא דֹּפֶן, וְשֶׁנֶּעְבְּדָה בָּהֶן עֲבֵרָה, וְשֶׁהֵמִית אֶת הָאָדָם. הַנּוֹשֵׂא נָשִׁים בַּעֲבֵרָה - פָּסוּל, עַד שֶׁיְּדִיר הֲנָיָה. הַמְטַמֵּא לַמֵּתִים - פָּסוּל, עַד שֶׁיְּקַבֵּל עָלָיו שֶׁלֹּא יְהֵא מְטַמֵּא לַמֵּתִים:

מַסֶּכֶת בְּכוֹרוֹת פֶּרֶק ח

א. יֵשׁ בְּכוֹר לַנַּחֲלָה, וְאֵינוֹ בְּכוֹר לַכֹּהֵן, בְּכוֹר לַכֹּהֵן וְאֵינוֹ בְּכוֹר לַנַּחֲלָה, בְּכוֹר לַנַּחֲלָה וְלַכֹּהֵן, יֵשׁ שֶׁאֵינוֹ בְּכוֹר לֹא לַנַּחֲלָה וְלֹא לַכֹּהֵן. אֵיזֶהוּ בְּכוֹר לַנַּחֲלָה וְאֵינוֹ בְּכוֹר לַכֹּהֵן? הַבָּא אַחַר הַנִּפְלִים, שֶׁיָּצָא רֹאשׁוֹ חַי, וּבֵן תִּשְׁעָה שֶׁיָּצָא רֹאשׁוֹ מֵת, וְהַמַּפֶּלֶת כְּמִין בְּהֵמָה חַיָּה וְעוֹף, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: עַד שֶׁיִּהְיֶה בּוֹ מְצוּרַת הָאָדָם. הַמַּפֶּלֶת סַנְדָּל, אוֹ שִׁלְיָא, וּשְׁפִיר מְרֻקָּם, וְהַיּוֹצֵא מְחֻתָּךְ - הַבָּא אַחֲרֵיהֶן, בְּכוֹר לַנַּחֲלָה וְאֵינוֹ בְּכוֹר לַכֹּהֵן. מִי שֶׁלֹּא הָיוּ לוֹ בָּנִים וְנָשָׂא אִשָּׁה שֶׁכְּבָר יָלְדָה, עוֹדָהּ שִׁפְחָה וְנִשְׁתַּחְרְרָה, עוֹדָהּ נָכְרִית וְנִתְגַּיְּרָה, מִשֶּׁבָּאת לְיִשְׂרָאֵל יָלְדָה - בְּכוֹר לַנַּחֲלָה וְאֵינוֹ בְּכוֹר לַכֹּהֵן. רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי אוֹמֵר: בְּכוֹר לַנַּחֲלָה וְלַכֹּהֵן, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת יג, ב): "פֶּטֶר כָּל רֶחֶם בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל" - עַד שֶׁיִּפְטְרוּ רֶחֶם מִיִּשְׂרָאֵל. מִי שֶׁהָיוּ לוֹ בָּנִים וְנָשָׂא אִשָּׁה שֶׁלֹּא יָלְדָה, נִתְגַּיְּרָה מְעֻבֶּרֶת, נִשְׁתַּחְרְרָה מְעֻבֶּרֶת, יָלְדָה הִיא וְכֹהֶנֶת, הִיא וּלְוִיָּה, הִיא וְאִשָּׁה שֶׁכְּבָר יָלְדָה, וְכֵן מִי שֶׁלֹּא שָׁהָתָה אַחַר בַּעְלָהּ שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וְנִשֵּׂאת וְיָלְדָה, וְאֵין יָדוּעַ אִם בֶּן תִּשְׁעָה לָרִאשׁוֹן, אוֹ בֶּן שִׁבְעָה לָאַחֲרוֹן - בְּכוֹר לַכֹּהֵן וְאֵינוֹ בְּכוֹר לַנַּחֲלָה. אֵיזֶהוּ בְּכוֹר לַנַּחֲלָה וְלַכֹּהֵן? הַמַּפֶּלֶת שְׁפִיר מָלֵא דָּם, מָלֵא מַיִם, מָלֵא גְּנִינִים, הַמַּפֶּלֶת כְּמִין דָּגִים וַחֲגָבִים שְׁקָצִים וּרְמָשִׂים, הַמַּפֶּלֶת יוֹם אַרְבָּעִים - הַבָּא אַחֲרֵיהֶן בְּכוֹר לַנַּחֲלָה וְלַכֹּהֵן: ב. יוֹצֵא דֹּפֶן וְהַבָּא אַחֲרָיו - שְׁנֵיהֶם אֵינָן בְּכוֹר לֹא לַנַּחֲלָה וְלֹא לַכֹּהֵן. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: הָרִאשׁוֹן לַנַּחֲלָה, וְהַשֵּׁנִי לְחָמֵשׁ סְלָעִים: ג. מִי שֶׁלֹּא בְּכָרָה אִשְׁתּוֹ, וְיָלְדָה שְׁנֵי זְכָרִים - נוֹתֵן חָמֵשׁ סְלָעִים לַכֹּהֵן. מֵת אֶחָד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם - הָאָב פָּטוּר. מֵת הָאָב וְהַבָּנִים קַיָּמִים - רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: אִם

נָתְנוּ עַד שֶׁלֹּא חָלְקוּ - נָתְנוּ. וְאִם לָאוּ - פְּטוּרִין. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: נִתְחַיְּבוּ נְכָסִים. זָכָר וּנְקֵבָה - אֵין כָּאן לַכֹּהֵן כְּלוּם: ד. שְׁתֵּי נָשִׁים שֶׁלֹּא בִכְּרוּ וְיָלְדוּ שְׁנֵי זְכָרִים - נוֹתֵן עֶשֶׂר סְלָעִים לַכֹּהֵן. מֵת אֶחָד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם: אִם לְכֹהֵן אֶחָד נָתַן - יַחֲזִיר לוֹ חָמֵשׁ סְלָעִים. אִם לִשְׁנֵי כֹהֲנִים נָתַן - אֵינוֹ יָכוֹל לְהוֹצִיא מִיָּדָם. זָכָר וּנְקֵבָה אוֹ שְׁנֵי זְכָרִים וּנְקֵבָה - נוֹתֵן חָמֵשׁ סְלָעִים לַכֹּהֵן. שְׁתֵּי נְקֵבוֹת וְזָכָר, אוֹ שְׁנֵי זְכָרִים וּשְׁתֵּי נְקֵבוֹת - אֵין כָּאן לַכֹּהֵן כְּלוּם. אַחַת בִּכְּרָה וְאַחַת שֶׁלֹּא בִכְּרָה וְיָלְדוּ שְׁנֵי זְכָרִים - נוֹתֵן חָמֵשׁ סְלָעִים לַכֹּהֵן. מֵת אֶחָד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם - הָאָב פָּטוּר. מֵת הָאָב וְהַבָּנִים קַיָּמִין - רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: אִם נָתְנוּ עַד שֶׁלֹּא חָלְקוּ - נָתְנוּ. וְאִם לָאוּ - פְּטוּרִין. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: נִתְחַיְּבוּ נְכָסִים. זָכָר וּנְקֵבָה - אֵין כָּאן לַכֹּהֵן כְּלוּם: ה. שְׁתֵּי נָשִׁים שֶׁל שְׁנֵי אֲנָשִׁים, שֶׁלֹּא בִכְּרוּ, וְיָלְדוּ שְׁנֵי זְכָרִים - זֶה נוֹתֵן חָמֵשׁ סְלָעִים לַכֹּהֵן, וְזֶה נוֹתֵן חָמֵשׁ סְלָעִים לַכֹּהֵן. מֵת אֶחָד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם: אִם לְכֹהֵן אֶחָד נָתְנוּ - יַחֲזִיר לָהֶן חָמֵשׁ סְלָעִים. אִם לִשְׁנֵי כֹהֲנִים נָתְנוּ - אֵינָן יְכוֹלִין לְהוֹצִיא מִיָּדָם. זָכָר וּנְקֵבָה - הָאָבוֹת פְּטוּרִין, וְהַבֵּן חַיָּב לְפְדוֹת אֶת עַצְמוֹ. שְׁתֵּי נְקֵבוֹת וְזָכָר אוֹ שְׁנֵי זְכָרִים וּשְׁתֵּי נְקֵבוֹת - אֵין כָּאן לַכֹּהֵן כְּלוּם: ו. אַחַת בִּכְּרָה וְאַחַת שֶׁלֹּא בִכְּרָה שֶׁל שְׁנֵי אֲנָשִׁים, וְיָלְדוּ שְׁנֵי זְכָרִים - זֶה שֶׁלֹּא בִכְּרָה אִשְׁתּוֹ, נוֹתֵן חָמֵשׁ סְלָעִים לַכֹּהֵן. זָכָר וּנְקֵבָה - אֵין כָּאן לַכֹּהֵן כְּלוּם. מֵת הַבֵּן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם, אַף־עַל־פִּי שֶׁנָּתַן לַכֹּהֵן - יַחֲזִיר לוֹ חָמֵשׁ סְלָעִים. לְאַחַר שְׁלֹשִׁים יוֹם, אַף־עַל־פִּי שֶׁלֹּא נָתַן - יִתֵּן. מֵת בְּיוֹם שְׁלֹשִׁים - כְּיוֹם שֶׁלְּפָנָיו. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אִם נָתַן - לֹא יִטֹּל. וְאִם לֹא נָתַן - לֹא יִתֵּן. מֵת הָאָב בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם - בְּחֶזְקַת שֶׁלֹּא נִפְדָּה, עַד שֶׁיָּבִיא רְאָיָה שֶׁנִּפְדָּה. לְאַחַר שְׁלֹשִׁים יוֹם - בְּחֶזְקַת שֶׁנִּפְדָּה, עַד שֶׁיָּבִיא רְאָיָה שֶׁלֹּא נִפְדָּה. הוּא לִפְדּוֹת וּבְנוֹ לִפְדּוֹת - הוּא קוֹדֵם אֶת בְּנוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בְּנוֹ קוֹדְמוֹ, שֶׁמִּצְוָתוֹ עַל אָבִיו, וּמִצְוַת בְּנוֹ עָלָיו: ז. חָמֵשׁ סְלָעִים שֶׁל בֵּן - בְּמָנֶה צוּרִי. שְׁלֹשִׁים שֶׁל עֶבֶד, וַחֲמִשִּׁים שֶׁל אוֹנֵס וְשֶׁל מְפַתֶּה, וּמֵאָה שֶׁל מוֹצִיא שֵׁם רָע - כֻּלָּם בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ, בְּמָנֶה צוּרִי. וְכֻלָּן נִפְדִּין בְּכֶסֶף, וּבְשָׁוֶה כֶּסֶף, חוּץ מִן הַשְּׁקָלִים: ח. אֵין פּוֹדִין לֹא בַּעֲבָדִים, וְלֹא בִּשְׁטָרוֹת, וְלֹא בְּקַרְקָעוֹת, וְלֹא בְּהֶקְדֵּשׁוֹת. כָּתַב לַכֹּהֵן שֶׁהוּא חַיָּב לוֹ חָמֵשׁ סְלָעִים - חַיָּב לִתֵּן לוֹ, וּבְנוֹ אֵינוֹ פָּדוּי, לְפִיכָךְ אִם רָצָה הַכֹּהֵן לִתֵּן לוֹ מַתָּנָה - רַשַּׁאי. הַמַּפְרִישׁ פִּדְיוֹן בְּנוֹ וְאָבַד - חַיָּב בְּאַחֲרָיוּתוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (בְּמִדְבַּר יח, טו): "יִהְיֶה לָךְ" וְ"פָדֹה תִפְדֶּה": ט. הַבְּכוֹר נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם בִּנְכְסֵי הָאָב, וְאֵינוֹ נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם בִּנְכְסֵי הָאֵם. וְאֵינוֹ נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם בַּשֶּׁבַח, וְלֹא בָּרָאוּי כְּבַמְּחֻזָּק. וְלֹא הָאִשָּׁה בִּכְתֻבָּתָהּ, וְלֹא הַבָּנוֹת

בִּמְזוֹנוֹתֵיהֶן, וְלֹא הַיָּבָם. וְכֻלָּן אֵין נוֹטְלִין בַּשֶּׁבַח, וְלֹא בָּרָאוּי כְּבַמֻּחְזָק: י. אֵלּוּ שֶׁאֵינָן חוֹזְרִין בַּיּוֹבֵל: הַבְּכוֹרָה, וְהַיּוֹרֵשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ, וְהַמְיַבֵּם אֶת אֵשֶׁת אָחִיו, וְהַמַּתָּנָה, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: מַתָּנָה כְּמֻכָּר. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: כֻּלָּן חוֹזְרִין בַּיּוֹבֵל. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָא אוֹמֵר: הַיּוֹרֵשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ - יַחֲזִיר לִבְנֵי מִשְׁפָּחָה וְינַכֶּה לָהֶם מִן הַדָּמִים:

מַסֶּכֶת בְּכוֹרוֹת פֶּרֶק ט

א. מַעֲשֵׂר בְּהֵמָה נוֹהֵג בָּאָרֶץ וּבְחוּצָה־לָאָרֶץ, בִּפְנֵי הַבַּיִת וְשֶׁלֹּא בִּפְנֵי הַבַּיִת, בַּחֻלִּין אֲבָל לֹא בַּמֻּקְדָּשִׁין. וְנוֹהֵג בַּבָּקָר וּבַצֹּאן - וְאֵינָן מִתְעַשְּׂרִים מִזֶּה עַל זֶה. בַּכְּבָשִׂים וּבָעִזִּים - וּמִתְעַשְּׂרִין מִזֶּה עַל זֶה. בֶּחָדָשׁ, וּבַיָּשָׁן - וְאֵינָן מִתְעַשְּׂרִין מִזֶּה עַל זֶה. שֶׁהָיָה בַדִּין: מָה אִם הֶחָדָשׁ וְהַיָּשָׁן שֶׁאֵינָן כִּלְאַיִם זֶה בָּזֶה - אֵין מִתְעַשְּׂרִין מִזֶּה עַל זֶה; הַכְּבָשִׂים וְהָעִזִּים שֶׁהֵם כִּלְאַיִם זֶה בָּזֶה - אֵינוֹ דִּין שֶׁלֹּא יִתְעַשְּׂרוּ מִזֶּה עַל זֶה? תַּלְמוּד לוֹמַר (וַיִּקְרָא כז, לב): "וְצֹאן" - מַשְׁמַע כָּל צֹאן אֶחָד: ב. מַעֲשֵׂר בְּהֵמָה מִצְטָרֵף כְּמִלֹּא רֶגֶל בְּהֵמָה רוֹעָה. וְכַמָּה הִיא רֶגֶל בְּהֵמָה רוֹעָה? שִׁשָּׁה עָשָׂר מִיל. הָיָה בֵּין אֵלּוּ לְאֵלּוּ שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם מִיל - אֵינָן מִצְטָרְפִין. הָיָה לוֹ בָּאֶמְצַע - מֵבִיא וּמְעַשְּׂרָן בָּאֶמְצַע. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: הַיַּרְדֵּן מַפְסִיק לְמַעֲשַׂר בְּהֵמָה: ג. הַלָּקוּחַ אוֹ שֶׁנִּתַּן לוֹ מַתָּנָה - פָּטוּר מִמַּעֲשַׂר בְּהֵמָה. הָאַחִים הַשֻּׁתָּפִין שֶׁחַיָּבִין בַּקְּלִבּוֹן - פְּטוּרִין מִמַּעֲשַׂר בְּהֵמָה. וְשֶׁחַיָּבִין בְּמַעֲשַׂר בְּהֵמָה - פְּטוּרִין מִן הַקְּלִבּוֹן. קָנוּ מִתְּפוּסַת הַבַּיִת - חַיָּבִין. וְאִם לָאו - פְּטוּרִין. חָלְקוּ וְחָזְרוּ וְנִשְׁתַּתְּפוּ - חַיָּבִין בַּקְּלִבּוֹן, וּפְטוּרִין מִמַּעֲשַׂר בְּהֵמָה: ד. הַכֹּל נִכְנָס לַדִּיר לְהִתְעַשֵּׂר, חוּץ מִן הַכִּלְאַיִם, וְהַטְּרֵפָה, וְיוֹצֵא דֹּפֶן, וּמְחֻסַּר זְמַן, וְיָתוֹם. אֵיזֶהוּ יָתוֹם? כָּל שֶׁמֵּתָה אִמּוֹ אוֹ שֶׁנִּשְׁחֲטָה. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: אֲפִלּוּ נִשְׁחֲטָה אִמּוֹ וְהַשֶּׁלַח קַיָּם - אֵין זֶה יָתוֹם: ה. שָׁלֹשׁ גְּרָנוֹת לְמַעֲשַׂר בְּהֵמָה: בְּפְרוֹס הַפֶּסַח, בְּפְרוֹס הָעֲצֶרֶת, בְּפְרוֹס הֶחָג, דִּבְרֵי רַבִּי עֲקִיבָא. בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר: בְּעֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בַּאֲדָר, בְּאֶחָד בְּסִיוָן, בְּעֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בְּאָב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִים: בְּאֶחָד בְּנִיסָן, בְּאֶחָד בְּסִיוָן, בְּעֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בֶּאֱלוּל. וְלָמָּה אָמְרוּ בְּעֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בֶּאֱלוּל, וְלֹא אָמְרוּ בְּאֶחָד בְּתִשְׁרֵי? מִפְּנֵי שֶׁהוּא יוֹם־טוֹב, וְאִי אֶפְשָׁר לְעַשֵּׂר בְּיוֹם־טוֹב, לְפִיכָךְ הִקְדִּימוּהוּ בְּעֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בֶּאֱלוּל. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: בְּאֶחָד בֶּאֱלוּל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה לְמַעֲשַׂר בְּהֵמָה. בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר: הָאֱלוּלִיִּין מִתְעַשְּׂרִין בִּפְנֵי עַצְמָן: ו. כָּל הַנּוֹלָדִים מֵאֶחָד בְּתִשְׁרֵי עַד עֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בֶּאֱלוּל - הֲרֵי אֵלּוּ מִצְטָרְפִין. חֲמִשָּׁה לִפְנֵי רֹאשׁ־הַשָּׁנָה וַחֲמִשָּׁה לְאַחַר רֹאשׁ־הַשָּׁנָה - אֵינָן מִצְטָרְפִין. חֲמִשָּׁה לִפְנֵי הַגֹּרֶן וַחֲמִשָּׁה לְאַחַר הַגֹּרֶן - הֲרֵי אֵלּוּ מִצְטָרְפִין. אִם־כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר: 'שָׁלֹשׁ גְּרָנוֹת לְמַעֲשַׂר בְּהֵמָה'? שֶׁעַד

שֶׁלֹּא הִגִּיעַ הַגֵּרָן - מֻתָּר לִמְכֹּר וְלִשְׁחֹט. הִגִּיעַ הַגֵּרָן - לֹא יִשְׁחֹט. וְאִם שָׁחַט - פָּטוּר: ז. כֵּיצַד מְעַשְּׂרָן? כּוֹנְסָן לַדִּיר, וְעוֹשֶׂה לָהֶן פֶּתַח קָטָן, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיוּ שְׁנַיִם יְכוֹלִין לָצֵאת כְּאַחַת, וּמוֹנֶה בַּשֵּׁבֶט, 'אֶחָד, שְׁנַיִם, שְׁלֹשָׁה, אַרְבָּעָה, חֲמִשָּׁה, שִׁשָּׁה, שִׁבְעָה, שְׁמוֹנָה, תִּשְׁעָה', וְהַיּוֹצֵא עֲשִׂירִי - סוֹקְרוֹ בְּסִקְרָא, וְאוֹמֵר: 'הֲרֵי זֶה מַעֲשֵׂר'. לֹא סְקָרוֹ בְּסִקְרָא וְלֹא מְנָאָם בַּשֵּׁבֶט, אוֹ שֶׁמְּנָאָם רִבּוּצִים, אוֹ עוֹמְדִים - הֲרֵי אֵלּוּ מְעֻשָּׂרִים. הָיָה לוֹ מֵאָה וְנָטַל עֲשָׂרָה, עֲשָׂרָה וְנָטַל אֶחָד - אֵין זֶה מַעֲשֵׂר. רַבִּי יוֹסֵי בְּרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הֲרֵי זֶה מַעֲשֵׂר, קָפַץ אֶחָד מִן הַמְּנוּיִין לְתוֹכָן - הֲרֵי אֵלּוּ פְּטוּרִין. מִן הַמְעֻשָּׂרִים לְתוֹכָן - כֻּלָּן יִרְעוּ עַד שֶׁיִּסְתָּאֲבוּ, וְיֵאָכְלוּ בְּמוּמָן לַבְּעָלִים: ח. יָצְאוּ שְׁנַיִם כְּאֶחָד - מוֹנֶה אוֹתָן שְׁנַיִם שְׁנַיִם. מִנָּאָן אֶחָד - תְּשִׁיעִי וַעֲשִׂירִי מְקֻלְקָלִין. יָצְאוּ תְּשִׁיעִי וַעֲשִׂירִי כְּאַחַת - תְּשִׁיעִי וַעֲשִׂירִי מְקֻלְקָלִין. קָרָא לַתְּשִׁיעִי: 'עֲשִׂירִי', וְלָעֲשִׂירִי: 'תְּשִׁיעִי', וּלְאַחַד־עָשָׂר: 'עֲשִׂירִי' - שְׁלָשְׁתָּן מְקֻדָּשִׁין. הַתְּשִׁיעִי נֶאֱכָל בְּמוּמוֹ, וְהָעֲשִׂירִי - מַעֲשֵׂר, וְאַחַד־עָשָׂר קָרֵב שְׁלָמִים. וְעוֹשֶׂה תְּמוּרָה, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: וְכִי יֵשׁ תְּמוּרָה עוֹשָׂה תְּמוּרָה? אָמְרוּ מְשׁוּם רַבִּי מֵאִיר: אִלּוּ הָיָה תְּמוּרָה - לֹא הָיָה קָרֵב. קָרָא לַתְּשִׁיעִי: 'עֲשִׂירִי', וְלָעֲשִׂירִי: 'עֲשִׂירִי', וּלְאַחַד־עָשָׂר: 'עֲשִׂירִי' - אֵין אַחַד עָשָׂר מְקֻדָּשׁ. זֶה הַכְּלָל: כָּל שֶׁלֹּא נֶעֱקַר שֵׁם עֲשִׂירִי מִמֶּנּוּ - אֵין אַחַד עָשָׂר מְקֻדָּשׁ:

נִשְׁלְמָה מַסֶּכֶת בְּכוֹרוֹת

מַסֶּכֶת עֲרָכִין פֶּרֶק א

א. הַכֹּל מַעֲרִיכִין, וְנֶעֱרָכִין, נוֹדְרִים, וְנִדָּרִים: כֹּהֲנִים וּלְוִיִּם וְיִשְׂרְאֵלִים, נָשִׁים וַעֲבָדִים. טֻמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס - נוֹדְרִים וְנִדָּרִים וּמַעֲרִיכִין, אֲבָל לֹא נֶעֱרָכִין, שֶׁאֵינוֹ נֶעֱרָךְ, אֶלָּא זָכָר וַדַּאי וּנְקֵבָה וַדָּאִית. חֵרֵשׁ, שׁוֹטֶה וְקָטָן - נִדָּרִין וְנֶעֱרָכִין, אֲבָל לֹא נוֹדְרִין וְלֹא מַעֲרִיכִין, מִפְּנֵי שֶׁאֵין בָּהֶם דַּעַת. פָּחוּת מִבֶּן חֹדֶשׁ - נִדָּר, אֲבָל לֹא נֶעֱרָךְ: ב. הַנָּכְרִי - רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: נֶעֱרָךְ, אֲבָל לֹא מַעֲרִיךְ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מַעֲרִיךְ, אֲבָל לֹא נֶעֱרָךְ. זֶה וָזֶה מוֹדִים, שֶׁנּוֹדְרִין וְנִדָּרִין: ג. הַגּוֹסֵס, וְהַיּוֹצֵא לֵהָרֵג - לֹא נִדַּר וְלֹא נֶעֱרָךְ. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן עֲקַבְיָא אוֹמֵר: נֶעֱרָךְ, מִפְּנֵי שֶׁדָּמָיו קְצוּבִין, אֲבָל אֵינוֹ נִדָּר, מִפְּנֵי שֶׁאֵין דָּמָיו קְצוּבִין. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: נוֹדֵר וּמַעֲרִיךְ וּמַקְדִּישׁ. וְאִם הִזִּיק - חַיָּב בַּתַּשְׁלוּמִין: ד. הָאִשָּׁה שֶׁהִיא יוֹצְאָה לֵהָרֵג - אֵין מַמְתִּינִין לָהּ עַד שֶׁתֵּלֵד. יְשִׁבָּה עַל הַמַּשְׁבֵּר - מַמְתִּינִין לָהּ עַד שֶׁתֵּלֵד. הָאִשָּׁה שֶׁנֶּהֶרְגָה - נֶהֱנִין בִּשְׁעָרָהּ. בְּהֵמָה שֶׁנֶּהֶרְגָה - אֲסוּרָה בַּהֲנָיָה:

וּמְנַיְהוּ לָא קְשׁוֹט, וְאִם יִתְקַיֵּים, הָא יְדַעְנָא דְּחֶלְמָא קְשׁוֹט הוּא, וְעַל דָּא אֲמַר אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים וגו', כְּמָה דְּחַלְמְנָא, וְהָיָה יי' לִי לֵאלֹהִים, אֲנָא אֶהֱא מְשִׁיחְ בִּרְכָאן, מְמַבּוּעָא דְּנַחֲלָא דְּכֹלָּא, לַאֲתַר דָּא, דְּאִקְרֵי אֱלֹהִים.

תָּא חֲזֵי יִשְׂרָאֵל דְּאִיהוּ בְּאֶמְצָעִיתָא, כֹּלָּא נָטֵיל הוּא בְּקַדְמֵיתָא, מִמְּקוֹרָא דְּכֹלָּא, וּלְבָתַר דִּימְטֵי לֵיהּ, מְנַיְהּ, נָגִיד וְאַמְשִׁיךְ לְהַאי אֲתַר, מַשְׁמַע דִּכְתִיב, וְהָיָה יי' לִי בְּקַדְמֵיתָא, וּלְבָתַר כֹּלָּא לֵאלֹהִים. כְּמָה דֵּאלֹהִים, יְהֵא נָטֵיר וְעָבֵיד לִי, כָּל אִלֵּין טָבָאן, אוֹף אֲנָא, אֶהֱא מְשִׁיךְ לֵיהּ מֵאֲתַר דִּילִי, כָּל אִינּוּן בִּרְכָאן, וְיִתְחַבַּר קִשְׁרָא דְּכֹלָּא בֵּיהּ. אֵימָתַי, וְשַׁבְתִּי בְשָׁלוֹם אֶל בֵּית אָבִי, כַּד אֶהֱא יָתִיב בְּדַרְגָּא דִּילִי, וְאֶהֱא יָתִיב בְּדַרְגָּא דְּשָׁלוֹם, לְתַקָּנָא בֵּית אָבִי, וְשַׁבְתִּי בְשָׁלוֹם דַּיְיקָא, כְּדֵין וְהָיָה יי' לִי לֵאלֹהִים.

ד"א וְשַׁבְתִּי בְשָׁלוֹם אֶל בֵּית אָבִי, דְּתַמָּן הוּא אַרְעָא קַדִּישָׁא, תַּמָּן אִשְׁתְּלִים. וְהָיָה יי' לִי לֵאלֹהִים. בַּאֲתַר דָּא, אֶסַּלֵּק מִדַּרְגָּא דָּא, לְדַרְגָּא אָחֳרָא כְּדְקָא יָאוֹת, וְתַמָּן אֶפְלַח פּוּלְחָנִיהּ.

רִבִּי חִיָּיא פָּתַח וַאֲמַר, דִּבְרֵי עֲוֹנוֹת גָּבְרוּ מֶנִּי פְּשָׁעֵינוּ אַתָּה תְכַפְּרֵם. הָא קְרָא קַשְׁיָא, דְּלָאו סוֹפֵיהּ רֵישֵׁיהּ, וְלָאו רֵישֵׁיהּ סוֹפֵיהּ. אֶלָּא דָּוִד בָּעָא עַל גַּרְמֵיהּ, וּלְבָתַר בָּעָא עַל כֹּלָּא. (תהלים ס"ה) דִּבְרֵי עֲוֹנוֹת גָּבְרוּ מֶנִּי. אֲמַר דָּוִד, אֲנָא יָדַעְנָא בְּגַרְמֵי דְּחַבְנָא, אֲבָל כַּמָּה חַיָּיבִין אִינּוּן בְּעַלְמָא, דְּאִתְגַּבְּרוּ חוֹבַיְיהוּ עֲלַיְיהוּ, יַתִּיר מִנִּי. הוֹאִיל וְכֵן, לִי [דף קנ"א ע"א] וּלְהוֹן, פְּשָׁעֵינוּ אַתָּה תְכַפְּרֵם.

תָּא חֲזֵי, בְּשַׁעְתָּא דְּחַיָּיבִין סַגִּיאִין בְּעַלְמָא, אִינּוּן סָלְקִין, עַד הַהוּא אֲתַר, דְּסִפְרֵי דְּחַיָּיבַיָּא אִתְפַּתְחוּ, כְּד"א דִּינָא

יָתִיב וְסִפְרִין פְּתִיחוּ, וְהַהוּא סִפְרָא דִּינָא עֲלָהּ קָיְימָא, בְּגִינֵי כָּךְ, דִּבְרֵי עַוֹנוֹת גָּבְרוּ מֶנִּי, וְעַל דָּא פְּשָׁעֵינוּ אַתָּה תְכַפֵּרֵם.

יַעֲקֹב, כְּגַוְונָא דָּא בְּגִין כָּךְ לָא הֵימִין, אִי תֵּימָא דְּלָא הֵימִין בִּקב"ה, לָא. אֶלָּא, דְּלָא הֵימִין בֵּיהּ בְּגַרְמֵיהּ, דְּיִלְמָא יֵחוּב, וְהַהוּא חוֹבָא, יִמְנַע לֵיהּ, דְּלָא יִתּוּב בִּשְׁלָם, וְיִסְתַּלַק נְטִירוּ מִנֵּיהּ, וּבְגִין כָּךְ, לָא הֵימִין בְּגַרְמֵיהּ. וְהָיָה יי׳ לִי לֵאלֹהִים, אֲפִילּוּ רַחֲמֵי, כַּד אִיתּוּב בִּשְׁלָם, אֲשַׁוֵּי לְקַבְּלִי לְדִינָא, בְּגִין דַּאֲנָא פְּלַח קַמֵּיהּ תָּדִיר.

אָמַר רִבִּי אַחָא, אָמַר יַעֲקֹב, הַשְׁתָּא לָא אִצְטְרִיכְנָא לְדִינָא, כַּד אִיתּוּב לְבֵית אַבָּא, אִתְכְּלִילְנָא בְּדִינָא, וְאִתְקַשַּׁר בֵּיהּ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, לָאו הָכֵי, אֶלָּא אָמַר, הַשְׁתָּא אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי, דִּינָא אִצְטְרִיכְנָא לְנַטְרָא לִי, עַד דְּאִיתּוּב בִּשְׁלָם לְבֵית אַבָּא, אֲבָל כֵּיוָן דְּאִיתּוּב בִּשְׁלָם, אִתְכְּלִילְנָא רַחֲמֵי בְּדִינָא, וְאִתְקַשַּׁר בְּקִשׁוּרָא מְהֵימְנָא, לְאַכְלָלָא כֹּלָּא כְּחַד. וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר שַׂמְתִּי מַצֵּבָה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים. דָּהָא כְּדֵין יְהֵא כֹּלָּא קִשׁוּרָא חָדָא, וְהַאי אֶבֶן אִתְבָּרְכָא מִימִינָא וּמִשְּׂמָאלָא, אִתְבָּרְכָא מֵעֵילָא וּמִתַּתָּא, בְּגִין דְּאִתֵּין מַעֲשְׂרָא מִכֹּלָּא.

אָמַר רִבִּי אַבָּא, הָא כְתִיב וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם. וְאִי תֵּימָא דְּאַבְנָא דָּא, עִלָּאָה עַל כַּמָּה אַבְנִין לַאֲתַר מוֹתָבְיהּ, לְמִשְׁרֵי עֲלַיְיהוּ, וְהָא כְתִיב וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר שַׂמְתִּי מַצֵּבָה, עֵלְיוֹנָה מִבָּעֵי לֵיהּ. בְּגִין דַּאֲמַר אֵין זֶה כִּי אִם בֵּית אֱלֹהִים, הָכָא אֲרִים לֵהּ, קַמָּא עִלָּאָה, בְּגִין דְּתַלָּא כָּל שִׁבְחָא דְּזֶה בָּהּ, דְּאֵין זֶה לְקַיְימָא כִּי אִם בֵּית אֱלֹהִים. וְשַׁפִּיר. וְעַל דָּא אֲשֶׁר שַׂמְתִּי מַצֵּבָה כְּתִיב.

יְהֵיֶה בֵּית אֱלֹהִים לְעָלְמִין, בֵּית אֱלֹהִים, בֵּית יי׳ מִיבָּעֵי לֵיהּ, כְּד"א לְכוֹנֵן אֶת בֵּית יי׳. וְכֵן (תהלים קכ"ב) בֵּית יי׳ נֵלֵךְ. אֶלָּא, אֲתַר דְּבֵי דִינָא אִיהוּ מִתְּרִין סִטְרִין עִלָּאִין, מִסִּטְרָא דְיוֹבְלָא, דְּאִיהוּ אֱלֹהִים חַיִּים. וּמִסִּטְרָא דְיִצְחָק אֱלֹהִים.

אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר, יוֹבְלָא, אע"ג דְּדִינִין מִתְעָרִין מִינָּהּ, וְכֻלְּהוּ רַחֲמֵי, כָּל חֵידוּ מִינָּהּ נָפְקִין, וְהוּא חֶדְוָותָא דְכֹלָּא. אֶלָּא בֵּית אֱלֹהִים, סִטְרָא דְדִינָא קַשְׁיָא, אִי לְטַב, בְּסִטְרָא דְשְׂמָאלָא, אִתְעַר בֵּיהּ רְחִימוּתָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי. אִי לְבִישׁ, בְּסִטְרָא דְשְׂמָאלָא, אִתְעַר בֵּיהּ דִּינָא קַשְׁיָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, מִצָּפוֹן תִּפָּתַח הָרָעָה עַל כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ, וַדַּאי בֵּית אֱלֹהִים. רִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר, בֵּית אֱלֹהִים הַיְינוּ דִּכְתִיב קְרִית מֶלֶךְ רָב. אִית מֶלֶךְ סְתָם, וְאִית מֶלֶךְ רָב, וַדַּאי עַלְמָא עִלָּאָה, מֶלֶךְ רָב אִיהוּ, וְדָא הוּא קְרִית מֶלֶךְ רָב.

רִבִּי חִיָּיא וְרִבִּי חִזְקִיָּה, הֲווֹ יָתְבֵי תְּחוֹת אִילָנֵי, דַּחֲקַל אוֹנוֹ, אִדְמוּךְ רִבִּי חִיָּיא, חָמָא לֵיהּ לְאֵלִיָּהוּ, אָמַר מַקְסְטִיטוּרָא דְמָר, חַקְלָא נָהִיר. אָמַר, הַשְׁתָּא אָתֵינָא לְאוֹדָעָא, דִּירוּשְׁלֵם קָרִיב אִיהוּ לְאִתְחָרְבָא, וְכָל אִינּוּן קַרְתִּין דַּחֲכִימַיָּא, בְּגִין דִּירוּשְׁלֵם דִּינָא אִיהוּ, וְעַל דִּינָא קָיְימָא, וְעַל דִּינָא אִתְחָרַב, וְהָא, אִתְיְהִיב רְשׁוּ לְסמא"ל עֲלָהּ, וְעַל תַּקִּיפֵי עַלְמָא, וְאָתֵינָא לְאוֹדָעָא לַחֲכִימַיָּא דִּילְמָא יוֹרְכוּן שְׁנֵי דִּירוּשְׁלֵם, דְּהָא כָּל זִמְנָא דְּאוֹרַיְתָא אִשְׁתַּכַּח בָּהּ, הִיא קָיְימָא, בְּגִין דְּאוֹרַיְתָא אִילָנָא דְחַיֵּי דְּקָיְימֵי עֲלָהּ, כָּל זִמְנָא דְּאוֹרַיְתָא אִתְעַר לְתַתָּא אִילָנָא דְחַיֵּי לָא אַעְדֵי לְעֵילָא, פָּסַק אוֹרַיְתָא לְתַתָּא אִילָנָא דְחַיֵּי אִסְתַּלַּק מֵעָלְמָא.

וְעַל דָּא, כָּל זִמְנָא דַּחֲכִימַיָּא יֵיחֲדוּן בָּהּ בְּאוֹרַיְתָא, לָא יָכֵיל סמא"ל בְּהוֹ, דְּהָא כְּתִיב הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב וְהַיָּדַיִם יְדֵי עֵשָׂו, דָּא הוּא אוֹרַיְתָא עִלָּאָה, דְּאִקְרֵי קוֹל יַעֲקֹב, בְּעוֹד דְּהַהוּא קוֹל לָא פָּסַק, דִּבּוּר שָׁלְטָא וְיָכְלָא, וְעַל דָּא לָא אִצְטְרִיךְ אוֹרַיְתָא לְמִפְסַק. וְאִתְעַר [דף קנ"א ע"ב] רַבִּי חִיָּיא, וַאֲזָלוּ וַאֲמָרוּ מִלָּה דָּא, לַחֲכִימַיָּא.

אֲמַר רַבִּי יֵיסָא, כְּלָא יָדְעִין דָּא, וְהָכִי הוּא, דִּכְתִיב אִם ה' לֹא יִשְׁמָר עִיר שָׁוְא שָׁקַד שׁוֹמֵר, אִלֵּין אִנּוּן דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרַיְתָא, קַרְתָּא קַדִּישָׁא קָיְימָא עֲלַיְיהוּ, וְלָא עַל גַּבְרִין תַּקִּיפִין דְּעָלְמָא, הַיְינוּ דִּכְתִיב אִם ה' לֹא יִשְׁמָר עִיר וגו'.

וַיַּרְא וְהִנֵּה בְּאֵר בַּשָּׂדֶה וגו'.

סִתְרֵי תוֹרָה

ר' יְהוּדָה פְּתַח וַאֲמַר, (תהלים ג') מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אַבְשָׁלוֹם בְּנוֹ. הַאי קְרָא אִתְעָרוּ בֵּיהּ חַבְרַיָּא. אֲבָל מִזְמוֹר לְדָוִד, אַמַּאי קָאָמַר שִׁירָה, אִי בְּגִין דִּבְרִיהּ אִיהוּ דְּקָם עֲלֵיהּ, קִינָה יַתִּיר מִבָּעֵי לֵיהּ, דְּהָא אַבְאֵישׁ עֲלוֹי דְּבַר נָשׁ זְעֵיר מִקְּרִיבוֹי, מִדְּאָחֳרָא סַגֵּי. אֶלָּא, מִזְמוֹר לְדָוִד, אֲמַר שִׁירָה, וְהָכִי בָּעֵי דָּוִד, דַּחֲשִׁיב דְּקב"ה סָלִיק לֵיהּ חוֹבוֹי, לְהַהוּא עַלְמָא, כֵּיוָן דְּחָמָא,

וַיַּרְא וְהִנֵּה בְּאֵר בַּשָּׂדֶה וְהִנֵּה שָׁם שְׁלֹשָׁה עֲדְרֵי צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ. בְּאֵר: דַּרְגָּא דַּאֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. בַּשָּׂדֶה: חֲקַל, תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין. שְׁלֹשָׁה עֲדְרֵי צֹאן: תְּלַת דַּרְגִּין עִלָּאִין קַדִּישִׁין, מִתְתַּקְּנָן עַל הַהוּא בֵּירָא, וְאִינוּן: נֶצַ"ח וְהוֹ"ד וְיסוֹדָא דְּעָלְמָא. וְאִלֵּין מָשְׁכִין מַיָּא מִלְּעֵילָּא, וּמַלְיָין לְהַאי בֵּירָא.

בְּגִין דְּהַהוּא מְקוֹרָא, יְסוֹדָא דְּעָלְמָא, כַּד שָׁאֲרֵי בְּגוֹ הַהוּא בֵּירָא, עָבֵיד פֵּירֵי, וּנְבִיעַ

תָּדִיר, וְאִתְמַלְיָא הַהוּא בֵּירָא דְּהָכָא בְּהַאי עַלְמָא, בָּעֵי מַנְיָה. בְּיָון דְּאִתְמַלְיָא, וַדַּאי כִּי לְמִגְבֵּיהּ מַנְיָה, חָדֵי.

מִן הַבְּאֵר הַהִיא יַשְׁקוּ הָעֲדָרִים, תּוֹ, דְּחָמָא דְּעִלָּאֵי מַנְיָה הֲווֹ אִלֵּין אִינּוּן כָּל אוּכְלוֹסִין, וּמַשְׁרְיָין בְּעַלְמָא, דְּקָא בָּרְחוּ, קַדִּישִׁין, דְּכֻלְּהוּ שַׁקְיָין וְשָׁתָאן וְכֻלְּהוּ בְּלְחוֹדַיְיהוּ. יַעֲקֹב מֵהַהוּא בֵּירָא, וְכָל חַד וְחַד כְּמָה עָרַק, דִּכְתִיב (הושע י״ב) וַיִּבְרַח יַעֲקֹב שְׂדֵה אֲרָם, וְעָרַק דְּאִתְחֲזֵי לֵיהּ.

וְהָאֶבֶן גְּדוֹלָה עַל פִּי הַבְּאֵר. בְּלְחוֹדוֹי. מֹשֶׁה עָרַק, דִּכְתִיב דָּא אֶבֶן, דְּמִינָהּ כָּשְׁלֵי (שמות כ׳) וַיִּבְרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי בְּנֵי עָלְמָא, אֶבֶן נֶגֶף וְצוּר פַּרְעֹה, וְעָרַק בְּלְחוֹדוֹי. וְדָוִד מִכְּשׁוֹל, דְּקַיְימָא תָּדִיר עַל פִּי בָּרַח, כָּל אִינּוּן שׁוּלְטָנֵי הַאי בְּאֵר, עַל מֵימְרֵיהּ, לְמִתְבַּע אַרְעָא, וְכָל אִינּוּן גִּיבָּרֵי דִּינָא דְּכָל עַלְמָא, דְּלָא יְחוֹת אַרְעָא, וְרֵישֵׁיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, מְזוֹנָא וְטַב לְעָלְמָא. כֻּלְּהוּ עָרְקִין עִמֵּיהּ, וְסָחֲרִין לֵיהּ, מִימִינֵיהּ וּמִשְּׂמָאלֵיהּ, לְנַטְרָא לֵיהּ מִכָּל סִטְרִין, כְּיָון דְּחָמָא שִׁבְחָא דָּא, אֲמַר שִׁירָתָא.

תּוֹסֶפְתָּא

וַיַּרְא וְהִנֵּה בְּאֵר בַּשָּׂדֶה. רִבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כְּתִיב (ישעיה נ״א) שִׁמְעוּ אֵלַי רוֹדְפֵי צֶדֶק, אִינּוּן דְּתָבְעֵי רָזָא דִּמְהֵימְנוּתָא, אִינּוּן דְּאִתְדַּבְּקוּ בְּקִשׁוּרָא דִּמְהֵימְנוּתָא, אִינּוּן דְּיִדְעִין אָרְחוֹי דְּמַלְכָּא עִלָּאָה (קרינו שמעו). כַּד סְלִיקוּ תְּרִין, וְנָפְקוּ לָקֳדָמוּת חַד, מְקַבְּלִין לֵיהּ, בֵּין תְּרִין דְּרוֹעִין. תְּרֵי נָחֲתֵי לְתַתָּא, תְּרִין אִינּוּן, חַד בֵּינַיְיהוּ. תְּרִין אִלֵּין מוֹתָבָא דְּנְבִיאֵי, אֲתַר דְּיַנְקֵי בֵּיהּ, חַד בֵּינַיְיהוּ, דְּאִיהוּ אִתְחַבַּר בְּכֻלָּא, הוּא נָטִיל כֻּלָּא.

וַאֲמַר רִבִּי יְהוּדָה, כְּלְהוּ אִתְּעָרוּ בְּהַאי בְּאֵר. וְדָוִד אַמַּאי לָא אַתְּעַר בֵּיהּ. אֶלָּא, דָּוִד מָארֵי דְּבָבוֹ, הֲוָה לְקִבְלֵיהּ, בְּהַהוּא זִמְנָא, וּבְגִין כָּךְ, לָא אַתְּעַר בֵּיהּ. לְיַעֲקֹב וּמֹשֶׁה, בְּחֶדְוָה קַבֵּיל לוֹן הַאי בְּאֵר, וּבָעָא לְאִתְקָרְבָא בַּהֲדַיְיהוּ, וְעַל דָּא כְּיוָן דְּחָמָא לוֹן הַאי בְּאֵר סְלִיקוּ מַיָּא לְגַבַּייהוּ, כְּאִתְּתָא דַּחֲדַיאַת עִם בַּעֲלָהּ.

וְאִי תֵּימָא הָא אֱלִיָּהוּ בָּרַח, וְלָא אַתְּעַר בֵּיהּ, אַמַּאי. אֶלָּא, אֱלִיָּהוּ לְתַתָּא מִן בְּאֵר הוּא, וְלָא לְעֵילָּא, כְּמָה דַּהֲווֹ מֹשֶׁה וְיַעֲקֹב, וּבְגִין כָּךְ, מַלְאָךְ אִיהוּ, וַעֲבִיד שְׁלִיחוּתָא, וּבְגִין דְּיַעֲקֹב וּמֹשֶׁה, לְעֵילָּא אִינוּן מִן הַבְּאֵר, בְּאֵר חָדֵי לְגַבַּייהוּ, וְסָלִיק לְקַבְּלָא לוֹן, כְּאִתְּתָא דְּחָדַאת לְגַבֵּי בַּעֲלָהּ, וּמְקַבְּלָא לֵיהּ.

וַיַּרְא וְהִנֵּה בְּאֵר בַּשָּׂדֶה, רָזָא אִיהוּ, דְּחָמָא הַאי בְּאֵר לְעֵילָּא, דָּא כְּגַוְונָא דָּא, כְּתִיב שְׁלֹשָׁה עֲדְרֵי צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ, אִי אִינוּן [דף קנ"ב ע"א] שְׁלֹשָׁה, אַמַּאי כְּתִיב, וְנֶאֱסְפוּ שָׁמָּה כָּל הָעֲדָרִים. אֶלָּא, אִינוּן שְׁלֹשָׁה: דְּרוֹם, מִזְרָח, צָפוֹן.

תּוֹסֶפְתָּא

הַהוּא בִּירָא קַדִּישָׁא קָאִים תְּחוֹתַיְיהוּ, חַקְלָא דְּתַפּוּחִין קַדִּישִׁין אִיהוּ. מֵהַאי בִּירָא מִתְּשַׁקְיָין עֲדָרַיָּא, כָּל אִינוּן רְתִיכִין, כָּל אִינוּן מָארֵי גַּדְפִּין. ג׳ קָיְימִין רְבִיעִין עַל הַאי בִּירָא, הַאי בִּירָא מְנַיְהוּ אִתְמְלֵי, הה״ד כִּי מִן הַבְּאֵר הַהִיא יַשְׁקוּ הָעֲדָרִים וגו׳. דָּא, אדנ״י אִתְקְרֵי, עַל דָּא כְּתִיב, אֲדֹנָי אֱלֹהִים אַתָּה הַחִילוֹתָ, וּכְתִיב וְהָאֵר פָּנֶיךָ עַל מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם לְמַעַן אֲדֹנָי. אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ, הה״ד הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. (ע״כ תוספתא)

דָּרוֹם מֵהַאי סִטְרָא, וְצָפוֹן מֵהַאי סִטְרָא, וּמִזְרָח בֵּינַיְיהוּ, וְאִלֵּין קָיְימִין עַל הַאי בְּאֵר, וַאֲחִידָן לֵיהּ, וּמַלְיָין לֵיהּ, מַאי טַעְמָא, בְּגִין, כִּי מִן הַבְּאֵר הַהִיא יַשְׁקוּ הָעֲדָרִים. הַיְינוּ דִּכְתִיב, יַשְׁקוּ כָּל חַיְתוֹ שָׂדָי.

סִתְרֵי תוֹרָה

וְנֶאֱסְפוּ שָׁמָּה כָּל הָעֲדָרִים, וְנֶאֱסְפוּ שָׁמָּה כָּל הָעֲדָרִים, לָא כְתִיב, אֶלָּא כָּל הָעֲדָרִים, מַשְׁרְיָין קַדִּישִׁין לְעֵילָּא, וּמַשְׁרְיָין קַדִּישִׁין לְתַתָּא, אִלֵּין בְּשִׁירִין וְתוּשְׁבְּחָן לְעֵילָּא, וְאִלֵּין בְּצְלוֹתִין וּבָעוּתִין לְתַתָּא, אִלֵּין וְאִלֵּין מִיָּד וְגָלְלוּ אֶת הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר, מְגַנְדְּרִין לָהּ, וּמַעְבְּרִין לָהּ מִן קוּדְשָׁא וְאִסְתַּלִּיק מִן לְמִקְרַשׁ מַיִין, כְּהַאי נַהֲרָא, דִּינָא. מִיָּד וְהִשְׁקוּ אֶת הַצֹּאן, נָטְלוּ מַלְאֲכֵי עִלָּאֵי לְעֵילָּא, וְנָטְלֵי יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא.

לְבָתַר וְהֵשִׁיבוּ אֶת הָאֶבֶן, עַל מֵימְרָא, דְּהַאי בְּאֵר, לְאִתְעַטְּרָא קַמֵּיהּ, וּלְמִתְבַּע דִּינָא דְעַלְמָא, לְאִתְנַהֲגָא עָלְמָא בְּדִינָא, וְהָכִי אִצְטְרִיךְ דְּהָא לָא יָכִיל עָלְמָא לְמֵיקַם אֶלָּא עַל דִּינָא, לְמֶהֱוֵי כֻּלָּא בְּקִשׁוֹט וּזְכוּ.

וְנֶאֱסְפוּ שָׁמָּה כָּל הָעֲדָרִים, הַיְינוּ דִּכְתִיב, (קהלת א׳) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם. וְגָלְלוּ אֶת הָאֶבֶן, מַעֲבִירִין מִינָהּ תְּקִיפוּ דְּדִינָא דְּקַשְׁיָא, הַהוּא דְּגָלִיד וְקָרִישׁ, דִּכְדִין אִקְרֵי אֶבֶן, וְלָא נָפְקֵי מִינָהּ מַיָּא לְבַר. וְכַד אִינוּן נַחֲלִין אַתְיָין, אִתְתַּקַּף דָּרוֹם, דְּאִיהוּ יְמִינָא, וְלָא יָכְלָא צָפוֹן לְמִקְרַשׁ מַיִין, כְּהַאי נַהֲרָא, כַּד מֵימוֹי סַגִּיאִין, לָא גְלִידִין וְקָרְשֵׁי מַיָּא, כְּנַהֲרָא דְּמֵימוֹי זְעִירִין.

וְעַל דָּא, כַּד אִינוּן נַחֲלִין אַתְיָין, אִתְתַּקַּף דָּרוֹם, דְּאִיהוּ יְמִינָא, וּמַיִין אִשְׁתַּרְיָין, וְנָגְדִין וְאַשְׁקְיָין עֲדָרַיָּיא, כְּמָה דַּאֲמָרַן דִּכְתִיב יַשְׁקוּ כָּל חַיְתוֹ שָׂדָי. וְהֵשִׁיבוּ אֶת הָאֶבֶן עַל פִּי הַבְּאֵר,

לְמִקוֹמֵהּ, בְּגִין דְּעַלְמָא אִצְטְרִיךְ דִּינָא דִּילֵהּ, דְּתֶהֱוֵי בְּדִינָא, לְאוֹכָחָא בֵּיהּ חַיָּבַיָּא.

ת"ח, יַעֲקֹב כַּד הֲוָה יָתִיב עַל בֵּירָא, וְחָמָא מַיָּא דְּסָלְקִין לְגַבֵּיהּ, יָדַע דְּתַמָּן תְּזַדַּמֵּן לֵיהּ אִתְּתֵיהּ. וְכֵן בְּמֹשֶׁה, כַּד יָתִיב עַל בֵּירָא, כֵּיוָן דְּחָמָא דְּמַיָּא סַלְקִין לְגַבֵּיהּ, יָדַע דְּאִתְּתֵיהּ אִזְדַּמְּנַת לֵיהּ תַּמָּן, וְהָכֵי הֲוָה לֵיהּ לְיַעֲקֹב, דְּתַמָּן אִזְדַּמִּינַת לֵיהּ אִתְּתֵיהּ, כְּמָה דִּכְתִיב עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְרָחֵל בָּאָה עִם הַצֹּאן, וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת רָחֵל וגו׳. מֹשֶׁה, דִּכְתִיב (שמות כ׳) וַיָּבֹאוּ הָרוֹעִים וַיְגָרְשׁוּם וגו׳, וְתַמָּן אִזְדַּמְּנַת לֵיהּ צִפּוֹרָה, [דף קנ"ב ע"ב] בְּגִין דְּהַהוּא בְּאֵר גַּרְמָא לוֹן.

ת"ח הַאי בְּאֵר, שֶׁבַע זִמְנִין, כְּתִיב בְּפָרְשָׁתָא דָּא, בְּגִין דְּאִיהוּ רֶמֶז לְשֶׁבַע. וְהָכֵי בְּדִיּוּקָנָא דִּלְהוֹן מַמָּשׁ, וּבְגִין כָּךְ, כָּל מִלּוֹי דְּלֵאָה, הֲווֹ בְּאִתְכַּסְיָא, וּדְרָחֵל בְּאִתְגַּלְיָא.

כֵּיוָן דְּאִשְׁתְּלִים יַעֲקֹב, לָא אִצְטְרִיךְ לְהַאי אֵבֶן סִיּוּעָא אָחֳרָא, מַה כְּתִיב וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיְגַל אֶת הָאֶבֶן. וַיְגַל וְגָלְלוּ, וְלָא כְּתִיב וַיָּסַר וְהֵסִירוּ. אֶלָּא (וַיְגַל) וְגָלְלוּ, הַיְינוּ עִרְבּוּבָא דְּשָׁטָן, דְּמִעַרְבְּבִין לֵיהּ, דְּלָא יָכֵיל לְקַטְרְגָא.

וְיַעֲקֹב בִּלְחוֹדֵיהּ, לָא אִצְטְרִיךְ לְסִיּוּעָא אָחֳרָא, אֶלָּא אִיהוּ בִּלְחוֹדֵיהּ, דְּהָא שְׁלִימוּ דַּאֲבָהָתָא הֲוָה יַעֲקֹב, דְּכֵיוָן דְּיָכֵיל בֵּיהּ בְּעֶשָׂו בְּהַאי עַלְמָא יָכֵיל לְעֵילָא. וּבְכֻלָּא אִצְטְרִיךְ עוֹבָדָא.

תְּרֵין עַלְמִין אַחְסִין יַעֲקֹב, חַד עַלְמָא דְּאִתְגַּלְיָא, וְחַד עַלְמָא דְּאִתְכַּסְיָא כְּגַוְונָא דִּלְהוֹן מַמָּשׁ, מֵחַד נָפְקוּ שִׁית שִׁבְטִין, וּמֵחַד נָפְקוּ תְּרֵין שִׁבְטִין. עַלְמָא דְּאִתְכַּסְיָא אַפִּיק שִׁית סִטְרִין, עַלְמָא דְּאִתְגַּלְיָא אַפִּיק תְּרֵין, וְאִינּוּן תְּרֵין כְּרוּבִין דְּתִחוֹתָהּ, וְיַעֲקֹב בֵּין תְּרֵין עַלְמִין אִשְׁתַּכַּח, וּדְרָחֵל בְּאִתְגַּלְיָא.

אִקְרֵי בְּאֵר שֶׁבַע, בְּאֵר דָּא, אִדְּכַר שֶׁבַע זִמְנִין, בְּפָרְשָׁתָא דָּא, דִּכְתִיב: וַיַּרְא וְהִנֵּה בְּאֵר בַּשָּׂדֶה. כִּי מִן הַבְּאֵר הַהִיא. וְהָאֶבֶן גְּדוֹלָה עַל פִּי הַבְּאֵר. וְנֶאֶסְפוּ שָׁמָּה כָּל הָעֲדָרִים וגו' מֵעַל פִּי הַבְּאֵר. וְהִשְׁקוּ אֶת הַצֹּאן וְהֵשִׁיבוּ אֶת הָאֶבֶן עַל פִּי הַבְּאֵר. וְגָלְלוּ אֶת הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר. וַיְגַל אֶת הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר. הָא שִׁבְעָה. וּבְוַדַּאי דְּהָכִי הוּא.

בְּמֹשֶׁה לָא כְּתִיב אֶלָּא זִמְנָא חָדָא, דִּכְתִיב וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ מִדְיָן וַיֵּשֶׁב עַל הַבְּאֵר. בְּגִין דְּמֹשֶׁה, אִתְפְּרַשׁ מִכֹּל וָכֹל, מִבֵּיתָא דְּלְתַתָּא, וְיַעֲקֹב לָא אִתְפְּרַשׁ כְּלָל. בְּמֹשֶׁה חַד, כְּמָה דִּכְתִיב, (שיר ו') אַחַת הִיא יוֹנָתִי תַּמָּתִי. אַחַת הִיא לְאִמָּהּ. וּבְגִין כָּךְ מֹשֶׁה מָאֲרִיהּ דְּבֵיתָא דָּוָה, וְאִסְתַּלַּק לְעֵילָּא, בְּמֹשֶׁה כְּתִיב וַיֵּשֶׁב עַל הַבְּאֵר, בְּיַעֲקֹב וַיַּרְא וְהִנֵּה בְּאֵר בַּשָּׂדֶה, וְלָא כְּתִיב וַיֵּשֶׁב עַל הַבְּאֵר.

דָּבָר אַחֵר וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חָרָנָה, רִבִּי אַבָּא פָּתַח וַאֲמַר, (תהלים ק"ו) אַשְׁרֵי שֹׁמְרֵי מִשְׁפָּט עֹשֵׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת. אַשְׁרֵי שׁוֹמְרֵי מִשְׁפָּט, זַכָּאִין אִינּוּן יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא ב"ה יָהֵב לוֹן אוֹרַיְתָא דְּקִשׁוֹט, לְאִשְׁתַּדְּלָא בָּהּ יְמָמָא וְלֵילְיָא, דְּהָא כָּל מַאן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרַיְתָא, אִית לֵיהּ חֵירוּ מִכֹּלָּא, חֵירוּ מִן מוֹתָא, דְּלָא יָכְלָא לְשַׁלְטָאָה עֲלֵיהּ, וְהָא אוֹקְמוּהָ, בְּגִין דְּכָל מַאן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרַיְתָא, וְאִתְאַחַיד בָּהּ, אִתְאַחַיד בְּאִילָנָא דְּחַיֵּי, וְאִי אַרְפֵּי גַּרְמֵיהּ מֵאִילָנָא דְּחַיֵּי, הָא אִילָנָא דְּמוֹתָא שַׁרְיָא עֲלוֹי, וְאִתְאַחַיד בֵּיהּ, הה"ד, (משלי כ"ד) הִתְרַפִּיתָ בְּיוֹם צָרָה צַר כֹּחֶכָה. הִתְרַפִּיתָ: אִי אַרְפֵּי יְדוֹי מֵאוֹרַיְתָא.

בְּיוֹם צָרָה צַר כֹּחֶכָה, מַאי צַר כֹּחֶכָה. צַר כֹּחַ כֹּה, דְּהָא אִיהִי תְּדִיר לִימִינָא, וּנְטִירוּ דִּילָהּ תְּדִיר עַל ב"נ, כַּד

אָזֵיל בְּאוּרְחוֹי דְּאוֹרַיְתָא, וּכְדֵין דָּחֵי לֵיהּ לָרַע לְבַר דְּלָא יִקְרַב לְגַבֵּיהּ דְּב"נ, וְלָא יָכִיל לְקַטְרְגָא לֵיהּ. וְכַד ב"נ אַסְטֵי מֵאָרְחוֹי דְּאוֹרַיְתָא, וְאִתְרַפֵּי מִנָּהּ, כְּדֵין צַר כֹּחַ כֹּה, בְּגִין דְּהַהוּא רַע, דְּאִיהוּ שְׁמָאלָא, שַׁלִּיט עֲלֵיהּ דְּבַר נָשׁ, וְדָחֵי לֵיהּ לְהַאי כֹּה לְבַר, עַד דְּדָחֵיק לֵיהּ אַתַּר בְּעָקוֹ.

ד"א צַר כֹּחֲכָה, דְּכַד ב"נ אָחִיד בְּאָרְחֵי דְּאוֹרַיְתָא, אִתְרְחֵים לְעֵילָא, וְאִתְרְחֵים לְתַתָּא, וּרְחִימָא דְּקב"ה חַיִּוי, כְּד"א (שמואל ב' י"ב) וַיְיִ' אַהֲבוֹ, דַּהֲוָה רְחִימוּ דְּקב"ה, וְרָחֵים לֵיהּ. וְכַד ב"נ אַסְטֵי מֵאָרְחֵי דְּאוֹרַיְתָא, כְּדֵין צַר כֹּחַ מַה, צַר דִּילֵיהּ, וּמָארֵי דְּבָבוֹ אִיהוּ לְגַבֵּיהּ, וְשַׁלִּיט עֲלוֹי הַהוּא דְּאִקְרֵי רַע. עַד דִּמְקַטְרֵג בֵּיהּ בְּהַאי עַלְמָא, וּבְעַלְמָא דְּאָתֵי.

ת"ח, הַאי רַע, דְּאִיהוּ יֵצֶר הָרָע, שַׁלִּיט עַל עַלְמָא, בְּכַמָּה סִטְרִין, וְכַמָּה שָׁלְטָנוֹ אִית לֵיהּ בְּעַלְמָא, וְאִיהוּ חִוְיָא תַּקִּיפָא, דְּחָב בֵּיהּ אָדָם, וְכָשְׁלִין בֵּיהּ בְּנֵי עַלְמָא, וּמָשְׁכֵי לֵיהּ עֲלַיְיהוּ, עַד דְּאַפֵּיק לוֹן נִשְׁמָתַיְיהוּ.

וְת"ח, כַּד אִיהוּ שַׁלִּיט, שַׁלִּיט עַל גּוּפָא, וְכֵיוָן דְּעַל גּוּפָא שַׁלִּיט, נִשְׁמָתָא נָפְקָא מִנֵּיהּ, בְּגִין דְּגוּפָא אִסְתָּאַב, וְנִשְׁמָתָא סָלְקָא. וְלָא שַׁלִּיט עֲלֵיהּ, עַד דְּנָטִיל רְשׁוּ. וְכַמָּה אִינּוּן דְּאַתְיָין מִסִּטְרֵיהּ, וְשָׁלְטִין עַל עָלְמָא. וְהָא תָּנִינָן דְּכָל עוֹבָדִין דְּעַלְמָא דְּאִתְעֲבִידוּ, וְשָׁלְטֵי בְּהוֹ, וְאִית לֵיהּ מְמַנָּן וְשַׁמָּשִׁין, כֻּלְּהוּ שַׁמָּשִׁין בְּעוֹבָדִין דְּעָלְמָא.

וְעַל דָּא אִיהוּ קֶרֶן דִּשְׂמָאלָא, וְהָא אוֹקְמוּהָ, דְּאִית קֶרֶן לִימִינָא, וְאִית קֶרֶן לִשְׂמָאלָא, וְהַאי קֶרֶן דִּשְׂמָאלָא, אִיהוּ קֶרֶן כָּל בָּשָׂר. קֶרֶן כָּל בָּשָׂר אִקְרֵי, קֶרֶן כָּל רוּחָא לָא אִקְרֵי, וְרָזָא דְּמִלָּה, דָּא אִיהוּ קֶרֶן (כָּל בָּשָׂר) וְדָא אִיהוּ קֶרֶן,

דָּא קֵץ עַל בִּשְׂרָא וְדָא עַל רוּחָא, בְּגִין כָּךְ, דָּא פְּנִימִי, וְדָא חִיצוֹן. דָּא יְמִינָא, וְדָא שְׂמָאלָא. דָּא קַדִּישָׁא, וְדָא מְסָאֲבָא. וְהָא אוֹקְמוּהָ.

וְת"ח, רָזָא עִלָּאָה קַדִּישָׁא דִּמְהֵימְנוּתָא, רָזָא דְּעַלְמָא דְּדִכּוּרָא, וְעַלְמָא דְּנוּקְבָא, וְכָל קְדוּשָׁא דְּקַדִּישִׁין בֵּיהּ, וְכָל רָזֵי דִּמְהֵימְנוּתָא מֵהָכָא נָפְקוּ, וְכָל חַיִּין, וְכָל חֵירוּ, וְכָל טָבִין, וְכָל נְהוֹרִין [דף קנ"ג ע"א] מֵהָכָא אִינּוּן, וְכָל בִּרְכָאן וְטַלֵּי נְדָבָאן וְכָל רְחִימוּ דְּרְחִימוּתָא כֻּלָּא מִסִּטְרָא דָּא, רָזָא דְּדָרוֹם.

מִסִּטְרָא דְּצָפוֹן, מִתְפַּשְׁטֵי דַּרְגִּין, עַד דְּמָטָא לְתַתָּא קַסְטוּפָא דְּדַהֲבָא, בְּסִטְרָא מְסָאֲבָא, לְכְלוּכָא דְּמְסָאֲב, וְאָחִיד לְהַאי לְעֵילָּא, וְאָחִיד לְהַאי לְתַתָּא, וְהָכָא מְזַדְּווּגֵי דְּכַר וְנוּקְבָא כַּחֲדָא, וְאִינּוּן רוֹכֵב נָחָשׁ, רָזָא דְּדְכַר וְנוּקְבָא, וְרָזָא דָּא עֲזָאזֵ"ל.

וּמֵהָכָא מִתְפָּרְשִׁין דַּרְגִּין, וְנָפְקִין כַּמָּה סִטְרִין לְעַלְמָא, דְּמִתְפַּשְׁטִין מֵהָכָא, וְשַׁלְטִין עַל עַלְמָא, וְכִלְהוּ סִטְרֵי מְסָאֲבָא, וְרַבְרְבִין מִמַּנָּן, גּוֹ עַלְמָא, תָּא חֲזֵי עֵשָׂו כַּד נָפַק לְעַלְמָא, כּוּלֵיהּ סוּמְקָא כְּוַרְדָּא, בְּשַׂעֲרָא כְּגַוְונָא דְּשָׂעִיר, וּמִתַּמָּן אַלּוּפִין, מִמַּנָּן תְּרֵיסִין, דְּשַׁלְטִין בְּעַלְמָא, וְהָא אוֹקְמוּהָ.

תָּא חֲזֵי, אַשְׁרֵי שְׁמֵרֵי מִשְׁפָּט, דְּנָטְרֵי מְהֵימְנוּתָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִיהוּ מִשְׁפָּט, וּבָעֵי לֵיהּ לְבַר נָשׁ, לְנַטְרָא, דְּלָא יִסְטֵי לְאוֹרְחָא אָחֳרָא, אֶלָּא דְּיֵהָא נָטִיר מִשְׁפָּט בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ מִשְׁפָּט, דְּכָל אָרְחוֹי מִשְׁפָּט.

עוֹשֵׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת, וְכִי בְּכָל עֵת, יָכִיל בַּר נָשׁ, לְמֶעְבַּד צְדָקָה. אֶלָּא, מַאן דְּיִשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרְחוֹי דְּאוֹרַיְתָא, וְעָבֵיד צְדָקָה, עִם אינון דְּאִצְטְרִיכוּ לָהּ, דְּכָל מַאן דְּעָבֵיד צְדָקָה עִם מִסְכֵּנָא, אַסְגֵּי הַהִיא צְדָקָה לְעֵילָּא וְתַתָּא.

תָּא חֲזֵי, מַאן דְּאִשְׁתַּדַּל בִּצְדָקָה, הַהִיא צְדָקָה דְּעָבֵיד, סָלִיק לְעֵילָּא, וּמָטָא לְעֵילָּא, לְהַהוּא אַתְרָא דְּיַעֲקֹב, דְּאִיהוּ רְתִיכָא עִלָּאָה, וְאַמְשִׁיךְ בִּרְכָאן, לְהַהוּא אֲתַר, מִמַּבּוּעָא דְּכָל מַבּוּעִין, וּמֵהַהִיא צְדָקָה, אַמְשִׁיךְ וְאַרְבֵּי בִּרְכָאן, לְכָל אינון תַּתָּאֵי, וּלְכָל רְתִיכִין, וּלְכָל חֵילִין, וְכֻלְּהוּ אִתְבָּרְכָאן, וְאִתּוֹסְפָן נְהוֹרִין, כְּדְקָא יָאוֹת, בְּגִין דְּכֻלְּהוּ אִקְרוּ עֵת, וְדָא הוּא דִּכְתִיב, עוֹשֵׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת.

תָּא חֲזֵי, בְּזִמְנָא דַּהֲווֹ יִשְׂרָאֵל, בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא, אינון הֲווֹ מְשַׁכֵּי בִּרְכָאן, מִלְּעֵילָּא לְתַתָּא, וְכַד נָפְקוּ יִשְׂרָאֵל, מֵאַרְעָא קַדִּישָׁא, עָאלוּ תְּחוֹת רְשׁוּ אָחֳרָא, וּבִרְכָאן אִתְמְנָעוּ מֵעָלְמָא.

תָּא חֲזֵי, יַעֲקֹב הֲוָה תְּחוֹת רְשׁוּ קַדִּישָׁא, כֵּיוָן דְּנָפַק מֵאַרְעָא, עָאל בִּרְשׁוּ אָחֳרָא, וְעַד לָא עָאל תְּחוֹת רְשׁוּ אָחֳרָא, אִתְגְּלֵי עֲלֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּחֶלְמָא, וְחָמָא כָּל מַה דְּחָמָא, וַאֲזָלוּ עִמֵּיהּ מַלְאָכִין קַדִּישִׁין, עַד דִּיתִיב עַל בֵּירָא, וְכֵיוָן דִּיתִיב עַל בֵּירָא, סְלִיקוּ מַיָּא לְגַבֵּיהּ, וְכֵן הֲוָה מֹשֶׁה, דְּמִתַּמָּן אִזְדַּמְּנַת לֵיהּ אִתְּתֵיהּ. רָזָא דְּמִלָּה, בֵּירָא לָא סָלְקָא, אֶלָּא כַּד חָמָא קִשְׂרָא דִּילֵיהּ, לְאִתְחַבְּרָא בַּהֲדֵיהּ.

וַאֲמַר רִבִּי אַבָּא, כָּל הָנֵי קְרָאֵי קַשְׁיָין אַהֲדָדֵי, בְּקַדְמֵיתָא כְּתִיב וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חָרָנָה, וְלָבָן בְּחָרָן הֲוָה יָתִיב, אַמַּאי נְטִיל מִתַּמָּן, דִּכְתִיב וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב

רַגְלָיו וַיֵּלֶךְ אַרְצָה בְּנֵי קֶדֶם. וּמִנָּלָן דִּבְחָרָן הֲוָה דְיוּרֵיהּ דְּלָבָן, דִּכְתִיב וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אַחַי מֵאַיִן אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מֵחָרָן אֲנָחְנוּ. וַיֹּאמֶר הֲיְדַעְתֶּם אֶת לָבָן בֶּן נָחוֹר וַיֹּאמְרוּ יְדָעְנוּ. מַשְׁמַע דְּדִיוּרֵיהּ דְּלָבָן, בְּחָרָן הֲוָה.

אֶלָּא, יַעֲקֹב אָמַר, אֲנָא בָּעִינָא לְמֵיעַל בִּשְׁכִינְתָּא, בְּגִין דִּבְעִינָא לְאִזְדַּוּוגָא. אַבָּא כַּד אִתְנְסִיב, וְשָׁדַר לְעַבְדָּא, אַשְׁכַּח עִינָא דְמַיָּא, וּכְדֵין אִזְדַּמְּנַת לֵיהּ לְאַבָּא אִתְּתָא, וְהָא בַּאֲתַר דָּא, לָא אַשְׁכַּחְנָא, לָא עִינָא, וְלָא בֵּירָא, וְלָא מַיָּא, וּמִיָּד וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו וַיֵּלֶךְ אַרְצָה בְּנֵי קֶדֶם, וְתַמָּן אִזְדַּמְּנַת לֵיהּ בֵּירָא, כִּדְקָאֲמָרַן, וְאִזְדַּמְּנַת לֵיהּ אִתְּתֵיהּ

רִבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, חָרָן, תַּמָּן הֲוָה וַדַּאי, וְהַאי בֵּירָא בְּחַקְלָא הֲוָה, דְּאִי לָאו הָכֵי, אַמַּאי כְּתִיב וַתֶּרֶץ וַתַּגֶּד לְאָבִיהָ, אֶלָּא בְּגִין דַּהֲוָה סָמִיךְ לְמָתָא.

וַאֲמַר רִבִּי אֶלְעָזָר, יַעֲקֹב דְּאִזְדַּמְּנַת לֵיהּ עַל בֵּירָא אִתְּתָא, אַמַּאי לָא אִזְדַּמְּנַת לֵיהּ לְאָה, דְּהָא קַיְימָא לֵיהּ לְיַעֲקֹב, כָּל אִינּוּן שִׁבְטִין. אֶלָּא לְאָה, לָא בָּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְזַוּוגָא לֵיהּ לְיַעֲקֹב בְּאִתְגַּלְיָא, דִּכְתִיב וַיְהִי בַּבֹּקֶר וְהִנֵּה הִיא לֵאָה, דְּהָא קוֹדֶם לָכֵן לָא אִתְגַּלְיָא מִלָּה.

וְתוּ, בְּגִין לְאַמְשָׁכָא עִינָא וְלִבָּא דְיַעֲקֹב, בְּשִׁפִּירוּ דְּרָחֵל, לְמֶעְבַּד דְּיוּרֵיהּ תַּמָּן, וּבְגִינָהּ אִזְדַּוּוגַת לֵיהּ לְאָה, וְאוֹקִימַת כָּל אִינּוּן שִׁבְטִין. בַּמֶּה יָדַע יַעֲקֹב מַאן הִיא רָחֵל. אֶלָּא דְּאִינּוּן רַעְיָין אֲמָרוּ לֵיהּ, דִּכְתִיב וְהִנֵּה רָחֵל בִּתּוֹ בָּאָה עִם הַצֹּאן.

תָּא חֲזֵי מַה כְּתִיב, וַיֹּאמֶר אֵעֱבָדְךָ שֶׁבַע שָׁנִים בְּרָחֵל בִּתְּךָ

הַקְטַנָּה, וְכִי מַה דַּעְתֵּיהּ דְּיַעֲקֹב, דְּלָא קָאֲמַר עֶשֶׂר יַרְחִין, אוֹ שַׁתָּא חָדָא, אֶלָּא שֶׁבַע שָׁנִים אַמַּאי. אֶלָּא יַעֲקֹב בְּחָכְמְתָא עֲבַד, בְּגִין דְּלָא יֵימְרוּן, דִּבְגִין תֵּיאוּבְתָּא דְּשַׁפִּירוּ דְּרָחֵל עֲבַד, אֶלָּא בְּגִין חָכְמְתָא, דְּסִיהֲרָא בַּת שֶׁבַע שְׁנִין, הֵיא, וְכֻלְּהוּ שֶׁבַע שְׁנִין עִלָּאִין, שָׁרוּ עֲלֵיהּ דְּיַעֲקֹב, עַד לָא נְסֵיב לָהּ לְרָחֵל לְמֵיתַב גַּבָּהּ כְּדְקָא יָאוֹת, דְּהָא יַעֲקֹב נָטַל כֻּלְּהוּ בְּקַדְמֵיתָא, וּלְבָתַר אַתָּא לְגַבָּהּ, בְּגִין לְאִשְׁתַּכָּחָא אִיהוּ שָׁמַיִם, וְאִיהִי אֶרֶץ.

וְרָזָא דְּמִלָּה, וַיִּהְיוּ בְּעֵינָיו כְּיָמִים אֲחָדִים, מַאי כְּיָמִים אֲחָדִים, אֶלָּא, כֻּלְּהוּ שֶׁבַע שְׁנִין, שָׁקִיל לוֹן בְּעֵינוֹי, כְּאִינּוּן עִלָּאִין, דְּאִינּוּן אֲחָדִין דְּלָא מִתְפָּרְשָׁאן, וְכֻלְּהוּ חַד, דְּמִתְקַשְׁרָן דָּא בְּדָא. בְּאַהֲבָתוֹ אוֹתָהּ, לְאִשְׁתַּכָּחָא כְּגַוְונָא עִלָּאָה.

תָּא חֲזֵי, דַּאֲפִילּוּ לָבָן רָמַז לֵיהּ בְּאִינּוּן שֶׁבַע, וְלָא יָדַע מַאי קָאֲמַר, דִּפְתַח וַאֲמַר טוֹב, דִּכְתִיב טוֹב תִּתִּי וגו׳. אֲמַר רִבִּי אַבָּא, הָכִי הוּא וַדַּאי, פְּלַח שֶׁבַע שְׁנִין, לְאִזְדַּוְוגָא בִּשְׁמִטָּה. אֲמַר רִבִּי אֶלְעָזָר, תָּא חֲזֵי, בְּכָל אֲתַר יוֹבְלָא סְתִים, דְּלָא אִתְגַּלְיָא, וּשְׁמִטָּה אִתְגַּלְיָא.

תָּא חֲזֵי, בְּשַׁעְתָּא דְּיַעֲקֹב פְּלַח שֶׁבַע שְׁנִין קַדְמָאִין, נָפְקָא קָלָא וַאֲמַר, יַעֲקֹב, מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם כְּתִיב, עוֹלָם סְתִים דְּלְעֵילָּא יוֹבְלָא מִתַּמָּן שֵׁירוּתָא. דְּאִלֵּין דְּאִינּוּן סְתִימִין, דְּלָא אִתְגַּלְיָא לוֹן מִן יוֹבְלָא אִינּוּן, בְּגִין כָּךְ אִסְתִּימוּ, מִיַּעֲקֹב, דְּלָא יְדַע, דְּחָשַׁב דְּהָא מִן שְׁמִטָּה אִינּוּן, וּבְגִין דְּיַעֲבֵד שֵׁירוּתָא מֵעוֹלָם דְּלְעֵילָּא, אִתְכַּסְיָין מִנֵּיהּ, בְּגִין דְּיוֹבְלָא אִיהוּ סְתִים, וּלְבָתַר דַּעְבָרוּ שְׁנֵי יוֹבְלָא דְּאִתְכַּסְיָיא, עֲבַד שְׁנֵי

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב - עיר השמחה

פרשת בהר בחקתי

יום **ראשון**	**18** כ	**לימוד יומי:** **בבלי:** שבועות י"ז **ירושלמי:** יבמות מ"ו **תוספתא:** סוטה ה **נ"ך:** ישעיהו מט **משניות:** בכורות ד **זהר:** חלק ב עמ' רמז-רמח	**ל"ה לעומר** **עלות השחר** (72 דק') ... 4:14 | **סו"ז תפילה** ..... 10:16 **נץ החמה** ..... 5:37 | **חצות היום** ..... 12:34 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:13 | **שקיעה** ..... 7:31 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:06 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 8:44
יום **שני**	**19** כא	**לימוד יומי:** **בבלי:** שבועות י"ח **ירושלמי:** יבמות מ"ז **תוספתא:** סוטה ו **נ"ך:** ישעיהו נ **משניות:** בכורות ה **זהר:** חלק ב עמ' רמט-רנ	**ל"ו לעומר** **עלות השחר** (72 דק') ... 4:13 | **סו"ז תפילה** ..... 10:15 **נץ החמה** ..... 5:37 | **חצות היום** ..... 12:34 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:12 | **שקיעה** ..... 7:32 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:06 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 8:45
יום **שלישי**	**20** כב	**לימוד יומי:** **בבלי:** שבועות י"ט **ירושלמי:** יבמות מ"ח **תוספתא:** סוטה ז **נ"ך:** ישעיהו נא **משניות:** בכורות ו **זהר:** חלק ב עמ' רנא-רנב	**ל"ז לעומר** **עלות השחר** (72 דק') ... 4:12 | **סו"ז תפילה** ..... 10:15 **נץ החמה** ..... 5:36 | **חצות היום** ..... 12:35 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:12 | **שקיעה** ..... 7:32 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:05 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 8:45
יום **רביעי**	**21** כג	**לימוד יומי:** **בבלי:** שבועות כ' **ירושלמי:** יבמות מ"ט **תוספתא:** סוטה ח **נ"ך:** ישעיהו נב **משניות:** בכורות ז **זהר:** חלק ב עמ' רנג-רנד	**ל"ח לעומר** **עלות השחר** (72 דק') ... 4:11 | **סו"ז תפילה** ..... 10:15 **נץ החמה** ..... 5:36 | **חצות היום** ..... 12:35 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:11 | **שקיעה** ..... 7:33 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:05 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 8:46
יום **חמישי**	**22** כד	**לימוד יומי:** **בבלי:** שבועות כ"א **ירושלמי:** יבמות נ' **תוספתא:** סוטה ט **נ"ך:** ישעיהו נג **משניות:** בכורות ח **זהר:** חלק ב עמ' רנה-רנו	**ל"ט לעומר** **עלות השחר** (72 דק') ... 4:10 | **סו"ז תפילה** ..... 10:15 **נץ החמה** ..... 5:35 | **חצות היום** ..... 12:35 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:11 | **שקיעה** ..... 7:34 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:05 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 8:47
יום **שישי**	**23** כה	**לימוד יומי:** **בבלי:** שבועות כ"ב **ירושלמי:** יבמות נ"א **תוספתא:** סוטה י **נ"ך:** ישעיהו נד **משניות:** בכורות ט **זהר:** חלק ב עמ' רנז-רנח	**מ' לעומר** **עלות השחר** (72 דק') ... 4:10 | **סו"ז תפילה** ..... 10:15 **נץ החמה** ..... 5:34 | **חצות היום** ..... 12:35 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:11 | **שקיעה** ..... 7:34 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:05 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 8:47 **הדלקת נרות** (40 דק'): 6:54 (20 דק'): 6:14
שב"ק	**24** כו	**לימוד יומי:** **בבלי:** שבועות כ"ג **ירושלמי:** יבמות נ"ב **תוספתא:** סוטה יא **נ"ך:** ישעיהו נה **משניות:** ערכין א **זהר:** חלק ב עמ' רנט-רס	**שבת קודש פרשת בהר בחקתי, מברכין חודש סיון, מ"א לעומר** **עלות השחר** (72 דק') ... 4:09 | **סו"ז תפילה** ..... 10:15 **נץ החמה** ..... 5:34 | **חצות היום** ..... 12:35 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:10 | **שקיעה** ..... 7:35 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:04 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 8:48 **מוצש"ק לשיטת ר"ת: 8:48**

מולד חודש סיון יהיה ביום שלישי בשעה 9, 14 דקות ו 3 חלקים

עִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא - יְכוֹלִים הַכֹּל,
בְּלִי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא - לֹא יְכוֹלִים כְּלוּם !
(משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)